

CENTRUM MEDYCZNE
KSZTAŁCENIA
PODYPLOMOWEGO

Program specjalizacji w dziedzinie

NEUROLOGOPEDII

dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra uzyskany na kierunku
studiów w zakresie logopedii

Zatwierdzam
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Piotr Bromber
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/
20.11.2023 r.

Warszawa 2023

Program szkolenia specjalizacyjnego opracował zespół ekspertów:

1. Dr hab. n. hum. Justyna Żulewska-Wrzosek – konsultant krajowy w dziedzinie neurologopedii;
2. Dr hab. Jolanta Panasiuk, prof. nadzw. – przedstawiciel konsultanta krajowego;
3. Dr Danuta Emiluta-Roza – przedstawiciel konsultanta krajowego;
4. Prof. dr hab. Mirosław Michalik – przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Logopedycznego;
5. Prof. dr hab. n. med. Artur Niedzielski – przedstawiciel Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

A. Cele szkolenia specjalizacyjnego

Celem szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii jest wykształcenie specjalisty o wszechstronnej, ugruntowanej teoretycznie i praktycznie wiedzy na temat diagnozy i terapii oraz usprawniania profilaktycznego:

- 1) osób (od wczesnych okresów rozwojowych do wieku senioralnego), u których występują zaburzenia mowy powstałe w wyniku wrodzonego lub nabytego uszkodzenia/dysfunkcji/chorób układu nerwowego;
- 2) osób (noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych), u których mogą wystąpić zaburzenia mowy w przebiegu wrodzonych lub nabytych uszkodzeń /dysfunkcji/chorób układu nerwowego, zespołów genetycznych, sprzężonych zaburzeń w rozwoju.

W dążeniu do osiągnięcia tego celu zakłada się uzyskanie przez specjalistę w dziedzinie neurologopedii pełnego zakresu wymaganej wiedzy oraz wymaganych umiejętności praktycznych, nakreślonych przez niniejszy program. Ponadto, założeniem szkolenia specjalizacyjnego jest rozwijanie pożądanych cech osobowości neurologopedów, kształtowanie postaw etycznych, rozwijanie potrzeby ciągłego samokształcenia, poszerzania i pogłębiania wiedzy i umiejętności praktycznych, oraz wprowadzania nowych – rzetelnie udowodnionych – osiągnięć naukowych do praktyki zawodowej.

B. Uzyskane kompetencje zawodowe

Logopeda po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii uzyska szczególne kwalifikacje umożliwiające:

- 1) diagnozowanie neurologopedyczne noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami/dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 2) analizowanie wyników badań specjalistycznych: neurologicznych, psychologicznych, audiologicznych i innych, umożliwiających wyjaśnienie patomechanizmu zaburzeń mowy u osób z uszkodzeniami /dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego;
- 3) programowanie terapii neurologopedycznej osób z dysfunkcjami /uszkodzeniami/chorobami układu nerwowego, u których występują zaburzenia mowy, z uwzględnieniem wyników diagnozy neurologopedycznej oraz wyników badań specjalistycznych, poprzez określanie celów, procedur, kierunków terapii;
- 4) dostosowywanie metod, form i środków terapii neurologopedycznej do realizacji ustalonych celów usprawniania osób z uszkodzeniami /dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego;
- 5) prowadzenie terapii neurologopedycznej noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami/dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego, u których mogą wystąpić lub występują zaburzenia mowy;
- 6) kontrolowanie wyników terapii neurologopedycznej osób z zaburzeniami mowy powstałymi w wyniku uszkodzeń/dysfunkcji/chorób układu nerwowego wraz z modyfikowaniem celów, metod i form terapii;
- 7) współpracę z członkami wielospecjalistycznego zespołu leczniczo-rehabilitacyjnego i orzeczniczego;
- 8) prowadzenie prac badawczych i opracowywanie publikacji naukowych z zakresu neurologopedii.

Ponadto specjalista w dziedzinie neurologopedii będzie uprawniony do:

- 1) przygotowania pisemnej opinii oraz innej dokumentacji neurologopedycznej dotyczącej noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami /dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego, zespołami

- genetycznymi oraz innymi sprzężonymi zaburzeniami o etiologii neurologicznej, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 2) formułowania pisemnych i ustnych zaleceń dotyczących sposobów postępowania terapeutycznego w innych placówkach służby zdrowia i oświatowych, które sprawują opiekę nad osobami, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy o etiologii neurologicznej;
 - 3) wskazywania badań specjalistycznych i analizowania niezbędnych do postawienia diagnozy neurologopedycznej i analizowania ich wyników;
 - 4) współpracy z innymi specjalistami w procesie diagnozowania i usprawniania noworodków, niemowląt, dzieci i dorosłych z uszkodzeniami/dysfunkcjami/ chorobami układu nerwowego, zespołami genetycznymi oraz innymi sprzężonymi zaburzeniami o etiologii neurologicznej, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
 - 5) udzielania zaleceń osobom z najbliższego otoczenia pacjenta w zakresie metod i form terapii neurologopedycznej;
 - 6) uczestniczenia w komisjach i zespołach orzekających o potrzebie świadczeń specjalnych (zespoły wczesnego wspomaganie, ośrodki rehabilitacyjne, ośrodki opieki specjalnej) i socjalnych (renty, leczenie, świadczenia rehabilitacyjne);
 - 7) kierowania szkoleniem logopedów specjalizujących się w dziedzinie neurologopedii.

C. Sposób organizacji szkolenia specjalizacyjnego

Szkolenie specjalizacyjne prowadzone jest zgodnie z programem specjalizacji i kończy się egzaminem. Kierownik specjalizacji na podstawie programu przygotowuje indywidualny plan kształcenia określający warunki i przebieg szkolenia specjalizacyjnego zapewniający opanowanie wiadomości i nabycie umiejętności praktycznych określonych w programie specjalizacji. Kształcenie specjalizacyjne realizowane jest w ramach modułów specjalizacji z wykorzystaniem form i metod kształcenia przewidzianych dla tych modułów. Odbywa się poprzez uczestniczenie w kursach specjalizacyjnych, udział w stażach kierunkowych w wytypowanych instytucjach, samokształcenie poprzez studiowanie piśmiennictwa, przygotowanie

pracy pogładowej lub oryginalnej oraz nabywanie doświadczenia w wyniku realizacji zadań praktycznych w ramach stażu podstawowego.

II. CZAS TRWANIA SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

Szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie neurologopedii trwa 2 lata i obejmuje:

- 1) 4 moduły trwające łącznie 1216 godzin, w tym:
 - a) 39 kursów specjalizacyjnych w wymiarze 528 godzin,
 - b) 15 staży kierunkowych w wymiarze 688 godzin;
- 2) kurs specjalizacyjny jednolity w wymiarze 16 godzin;
- 3) staż podstawowy trwający 2056 godzin wykonywania czynności zawodowych zgodnych z programem specjalizacji, realizowany w miejscu pracy.

Plan kształcenia	Liczba dni	Liczba godzin
Moduły, kursy specjalizacyjne, staże kierunkowe		
MODUŁ I		
Podstawy neurologopedii		
Kursy specjalizacyjne:		
1. Anatomia i fizjologia układu nerwowego	1	8
2. Metody badań neurologicznych (neurodiagnostycznych)	1	8
3. Neurologia dorosłych na potrzeby neurologopedii	1	8
4. Neurologia dziecięca na potrzeby neurologopedii	1	8
5. Neuropsychologiczne podstawy zaburzeń mowy	1	8
6. Elementy genetyki	1	8
7. Elementy psychiatrii dzieci i dorosłych	1	8
8. Elementy audiologii i foniatrii	2	16
9. Diagnostyka endoskopowa i wideofluoroskopowa dysfagii ustno-gardłowej	4	32
10. Podstawy diagnozy i terapii neurologopedycznej	1	8
Łącznie czas trwania kształcenia w ramach modułu	14	112

Plan kształcenia	Liczba dni	Liczba godzin
Moduły, kursy specjalizacyjne, staże kierunkowe		
MODUŁ II		
Neurologopedia dziecka w okresie prelingwalnym		
Kursy specjalizacyjne:		
1. Podstawy neonatologii dla neurologopedów	2	16
2. Wczesna stymulacja sfery orofacjalnej	1	8
3. Rozwój motoryczny dziecka w pierwszym roku życia w odniesieniu do normy i zaburzeń rozwojowych	2	16
4. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci w okresie prelingwalnym	2	16
Staż kierunkowe:		
1. Wczesna stymulacja sfery orofacjalnej	2	16
2. Ocena i wsparcie rozwoju motorycznego w pierwszym roku życia	2	16
3. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci w okresie prelingwalnym	5	40
Łącznie czas trwania kształcenia w ramach modułu	16	128
MODUŁ III		
Neurologopedia dziecka w okresach rozwoju lingwalnego i postlingwalnego z uwzględnieniem nabytych zaburzeń mowy		
Kursy specjalizacyjne:		
1. Dysfagia u dzieci i młodzieży	2	16
2. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia	1	8
3. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną	4	32
4. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym	2	16
5. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem/podejrzeniem	3	24

Plan kształcenia	Liczba dni	Liczba godzin
Moduły, kursy specjalizacyjne, staże kierunkowe		
spektrum zaburzeń autystycznych		
6. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem/podejrzeniem specyficznych zaburzeń rozwoju językowego (NMPO, alalia prolongata, alalia, niedokształcenie mowy o typie afazji, afazja dziecięca)	2	16
7. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi	2	16
8. Neurologopedyczna diagnoza i terapia osób z niepełnością mówienia	2	16
9. Neurologopedyczna diagnoza i terapia osób z zespołami genetycznymi oraz ze sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi	3	24
10. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy w wyniku uszkodzenia /dysfunkcji/chorób ośrodkowego układu nerwowego	1	8
Staż kierunkowe:		
1. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy (także nabytymi), z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami w rozwoju	10	80
2. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem/podejrzeniem spektrum zaburzeń autystycznych oraz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną	5	40
3. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi	5	40
4. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dysfagii u dzieci i młodzieży	5	40
Łącznie czas trwania kształcenia w ramach	47	376

Plan kształcenia Moduły, kursy specjalizacyjne, staże kierunkowe	Liczba dni	Liczba godzin
modułu		
MODUŁ IV Neurologopedia dorosłych		
Kursy specjalizacyjne: <ol style="list-style-type: none"> 1. Neurologopedyczna ocena osób dorosłych po przebytych incydentach neurologicznych we wczesnym etapie leczenia 2. Diagnoza neurologopedyczna pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi, i/lub psychicznymi 3. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku pacjentów pozostających w śpiączce, stanie wegetatywnym lub stanie minimalnej świadomości 4. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zespołu zamknięcia 5. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dysfagii ustno-gardłowej 6. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dysfonii 7. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dyzartrii 8. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku afazji 9. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku pragnozji 10. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zespołu psychoorganicznego czołowego 11. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku łagodnych zaburzeń poznawczych (MCI) 12. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zaburzeń językowych w chorobach 	<p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p>	<p>8</p> <p>16</p> <p>8</p> <p>8</p> <p>16</p> <p>16</p> <p>16</p> <p>16</p> <p>8</p> <p>8</p> <p>8</p> <p>16</p>

Plan kształcenia Moduły, kursy specjalizacyjne, staże kierunkowe	Liczba dni	Liczba godzin
neurodegeneracyjnych		
13. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku schizofazji i innych zaburzeń mowy w przebiegu chorób psychicznych	1	8
14. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku sprzężonych i narastających zaburzeń mowy nabytych w wyniku przewlekłych schorzeń neurologicznych i/lub somatycznych, i/lub psychicznych	2	16
15. Postępowanie neurologopedyczne w przypadku osób w wieku senioralnym	2	16
Staż kierunkowe:		
1. Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób dorosłych po przebytych incydentach neurologicznych	20	160
2. Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi	2	16
3. Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi	5	40
4. Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób z powikłaną historią schorzeń somatycznych oraz stymulacja czynności językowych u osób w wieku senioralnym	5	40
5. Ocena neurologopedyczna i stymulacja osób w śpiączce i w stanie niepełnej świadomości	5	40
6. Diagnoza i terapia neurologopedyczna zaburzeń głosu	5	40
7. Diagnoza i terapia logopedyczna osób po laryngektomii	5	40
8. Neurologopedyczna diagnoza i terapia dysfagii	5	40

Plan kształcenia	Liczba dni	Liczba godzin
Moduły, kursy specjalizacyjne, staże kierunkowe		
Łącznie czas trwania kształcenia w ramach modułu	75	600
Łącznie czas trwania kształcenia w ramach wszystkich modułów	152	1216
Kurs specjalizacyjny jednolity:		
Prawo medyczne	2	16
Staż podstawowy	257	2056
Samokształcenie	33	264
Łącznie czas trwania kształcenia specjalizacyjnego	444	3552
Urlopy wypoczynkowe	52	416
Dni ustawowo wolne od pracy	26	208
Łącznie czas trwania szkolenia specjalizacyjnego	522	4176

III. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES WIEDZY TEORETYCZNEJ I WYKAZ UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

A. Zakres wymaganej wiedzy teoretycznej będącej przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego

Oczekuje się, że logopeda po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii wykaże się przedstawioną poniżej wiedzą z zakresu:

- 1) podstaw nauk medycznych na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej osób w każdym wieku, w szczególności anatomii i fizjologii układu nerwowego, chorób układu nerwowego i chorób psychicznych, a także metod badań neurologicznych, genetycznych, psychiatrycznych, audiologicznych i foniatrycznych;
- 2) neuropsychologii, niezbędnej dla prowadzenia prawidłowej diagnozy i terapii neurologopedycznej osób w każdym wieku;
- 3) norm rozwoju dziecka w sferze somatycznej, motorycznej, społeczno-

- emocjonalnej, poznawczej, językowo-komunikacyjnej oraz terminologii i typologii rozwojowych i nabytych zaburzeń, zasad i metod neurologopedycznego diagnozowania i programowania terapii;
- 4) neurologopedii dziecka w okresie prelingwalnym, ze szczególnym uwzględnieniem fizjologii i patologii okresu noworodkowego, wczesnej stymulacji sfery orofacjalnej, diagnozowania oraz planowania postępowania neurologopedycznego dzieci w okresie prelingwalnym;
 - 5) neurologopedii dziecka w lingwalnym i postlingwalnym okresie rozwoju dotyczącą procedur diagnozowania zaburzeń mowy i planowania terapii neurologopedycznej oraz zasad weryfikacji postępowania logopedycznego u dzieci i młodzieży z rozwojowymi i nabytymi zaburzeniami mowy pochodzenia neurogenego – z uwzględnieniem dysfagii (głównie neurogennej), a także postępowania logopedycznego w przypadkach dzieci z rozszczepem wargi i podniebienia;
 - 6) zaburzeń mowy nabytych w wieku dorosłym w związku ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi, i/lub psychicznymi, a także ograniczeń w realizowaniu poznawczej i komunikacyjnej funkcji języka następujących w związku z fizjologicznym starzeniem się człowieka;
 - 7) procedur, metod i technik neurologopedycznego diagnozowania osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi, i/lub psychicznym oraz neurologopedycznej oceny osób w wieku senioralnym;
 - 8) zasad interpretowania danych diagnostycznych i programowania terapii neurologopedycznej w przypadku różnych zaburzeń mowy nabytych w wieku dorosłym;
 - 9) zasad i technik stymulowania czynności językowych w przypadku schorzeń neurodegeneracyjnych a także oddziaływania profilaktycznego zapobiegającego nasilaniu się trudności językowych u osób w wieku senioralnym;
 - 10) zasad współpracy w zespole wielospecjalistycznym i współdziałania z rodziną pacjenta.

B. Wykaz wymaganych umiejętności praktycznych będących przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego

Oczekuje się, że logopeda po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego wykaże się umiejętnością:

- 1) diagnozowania neurologopedycznego noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami/dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 2) analizowania wyników badań specjalistycznych: neurologicznych, psychologicznych, audiologicznych i innych, umożliwiających wyjaśnienie patomechanizmu zaburzeń mowy u osób z uszkodzeniami /dysfunkcjami /chorobami układu nerwowego;
- 3) programowania terapii neurologopedycznej osób z dysfunkcjami /uszkodzeniami/chorobami układu nerwowego, u których występują zaburzenia mowy, z uwzględnieniem wyników diagnozy neurologopedycznej oraz wyników badań specjalistycznych, poprzez określanie celów, kierunków i procedur terapii;
- 4) dostosowywania metod, form i środków terapii neurologopedycznej do realizacji ustalonych celów w usprawnianiu osób z uszkodzeniami /dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego;
- 5) prowadzenia profilaktyki logopedycznej i terapii neurologopedycznej noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami /dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego, u których mogą wystąpić lub występują zaburzenia mowy;
- 6) kontrolowania wyników terapii neurologopedycznej osób z zaburzeniami mowy powstałymi w wyniku uszkodzeń/dysfunkcji/chorób układu nerwowego oraz modyfikowania celów, metod i form terapii w związku ze stanem klinicznym chorego.

IV. MODUŁY SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO ORAZ FORMY I METODY KSZTAŁCENIA STOSOWANE W RAMACH MODUŁÓW

MODUŁ I

Podstawy neurologopedii

Moduł realizowany jest w formie 10 kursów specjalizacyjnych trwających 112 godzin.

Cele modułu:

pogłębienie wiedzy medycznej, neuropsychologicznej i logopedycznej stanowiącej podstawę dla realizacji dalszych modułów objętych programem specjalizacji dotyczących diagnozy i programowania terapii noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami/dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego, zespołami genetycznymi oraz innymi sprzężonymi zaburzeniami o etiologii neurologicznej, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy.

1.(I) Kurs specjalizacyjny: „Anatomia i fizjologia układu nerwowego”

Cel kursu:

pogłębienie wiedzy z anatomii i fizjologii układu nerwowego jako podstawy dla rozumienia przyczyn i patomechanizmów neurogennych zaburzeń mowy oraz doskonalenia współpracy z neurologami podczas diagnozowania i usprawniania osób z zaburzeniami mowy.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z podstawami:

- 1) anatomii i fizjologii układu nerwowego:
 - a) półkule mózgowe (kora mózgowa, istota biała, jądra podkorowe),
 - b) pień mózgu,
 - c) mózdzek,
 - d) rdzeń kręgowy,
 - e) nerwy obwodowe;
- 2) funkcji układu nerwowego:
 - a) układ piramidowy,
 - b) układ pozapiramidowy,
 - c) mózdzek,

- d) układ siatkowaty,
- e) system sensoryczny,
- f) czynności bioelektryczne mózgu, w tym biorytmy snu i czuwania.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba specjalizująca się nabeździe umiejętność wykorzystywania wiedzy z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego w pracy neurologopedycznej.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie neurologii.

2.(I) Kurs specjalizacyjny: „Metody badań neurologicznych (neurodiagnostycznych)”

Cel kursu:

uzyskanie i pogłębienie wiedzy dotyczącej metod badań neurologicznych, które są wykonywane u noworodków, niemowląt, dzieci, młodzieży i dorosłych z uszkodzeniami/dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego, zespołami genetycznymi oraz innymi sprzężonymi zaburzeniami o etiologii neurologicznej, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) neurologicznym badaniem podmiotowym (wywiad) oraz z badaniem przedmiotowym;
- 2) badaniami neurodiagnostycznymi stosowanymi w przypadku osób z chorobami neurologicznymi (m.in. tomografią komputerową, rezonansem magnetycznym, elektroencefalografią, elektromiografią, obrazowaniem naczyń);
- 3) opisem wyników badań neurologicznych na potrzeby diagnozy neurologopedycznej.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) – wykłady.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie neurologii.

3.(I) Kurs specjalizacyjny: „Neurologia dorosłych na potrzeby neurologopedii”

Cel kursu:

uzupełnienie wiedzy teoretycznej z zakresu neurologii dorosłych na potrzeby diagnozy i terapii osób dorosłych z uszkodzeniami/dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego, u których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) obrazem zaburzeń u chorych z uszkodzeniami/dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalnej, poznawczej, komunikacyjnej, językowej i behawioralnej;
- 2) kryteriami różnicowania schorzeń neurologicznych u osób dorosłych;
- 3) spektrami objawów w poszczególnych jednostkach nozologicznych u pacjentów z uszkodzeniami i dysfunkcjami układu nerwowego;
- 4) rolą neurologopedy w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów z uszkodzeniami/dysfunkcjami/chorobami układu nerwowego.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeędzie umiejętność:

- 1) interpretowania objawów schorzeń neurologicznych w kontekście ich patomechanizmu na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej;
- 2) doboru metod i technik diagnozy i terapii neurologopedycznej ze względu na stan kliniczny pacjenta;
- 3) współpracy w wielospecjalistycznym zespole terapeutycznym.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie neurologii.

4.(I) Kurs specjalizacyjny: „Neurologia dziecięca na potrzeby neurologopedii”

Cel kursu:

pogłębienie wiedzy z zakresu neurologii dziecięcej, która ułatwi rozpoznawanie wczesnych objawów zaburzeń neurorozwojowych oraz dokonywanie w zespole wielospecjalistycznym diagnozy neurogennych zaburzeń mowy (wrodzonych i nabytych) u dzieci i młodzieży.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) rozwojem i plastycznością układu nerwowego;
- 2) rozwojem psychoruchowym dziecka w normie (z uwzględnieniem rozwoju odruchów);
- 3) opóźnieniem rozwoju psychoruchowego;
- 4) obrazem klinicznym zespołów neurologicznych w wieku dziecięcym: piramidowego, pozapiramidowego, mózdkowego, obwodowego;
- 5) chorobami neurologicznymi wieku dziecięcego: padaczka, mózgowie porażenie dziecięce, encefalopatie wieku dziecięcego, choroby genetyczne, choroby nerwowo-mięśniowe, zapalenia układu nerwowego, choroby naczyniowe, choroby onkologiczne głowy.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba specjalizująca się nabędzie umiejętność wykorzystywania w diagnozowaniu neurologopedycznym wiedzy z zakresu neurologii dziecięcej, szczególnie wstępnej oceny rozwoju psychoruchowego dziecka oraz rozpoznawania wczesnych objawów zaburzeń neurorozwojowych.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie neurologii dziecięcej.

5.(I) Kurs specjalizacyjny: „Neuropsychologiczne podstawy zaburzeń mowy”

Cel kursu:

pogłębienie wiedzy z zakresu neuropsychologii, w szczególności związku między zaburzeniami funkcji mózgu a objawami zaburzeń mowy, zaburzeń poznawczych, zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowania.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) strukturą i funkcjami mózgu, ze szczególnym uwzględnieniem płatów mózgowych i konsekwencjami ich uszkodzenia;
- 2) problematyką asymetrii funkcjonalnej półkul mózgowych;
- 3) mózgowym podłożem procesów językowych;
- 4) neuropsychologicznymi następstwami uszkodzeń/dysfunkcji mózgu (np. agnozja, apraksja, amnezja, zaburzeniami funkcji wykonawczych);
- 5) diagnozą neuropsychologiczną dzieci i dorosłych;
- 6) terapią neuropsychologiczną dzieci i dorosłych.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba specjalizująca się nabeździe umiejętność wykorzystywania w diagnozowaniu neurologopedycznym wiedzy z zakresu neuropsychologii.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: neuropsycholog.

6.(I) Kurs specjalizacyjny: „Elementy genetyki”

Cel kursu:

uzyskanie i pogłębienie wiedzy teoretycznej z zakresu podstaw genetyki na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej. Logopeda pozna istotę dziedziczenia i zaburzenia leżące u podstaw chorób genetycznych, zapozna się z możliwościami diagnostyki prenatalnej i poradnictwa genetycznego w profilaktyce chorób genetycznych.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) podstawową terminologią z zakresu genetyki (np. budowa komórki, chromosomy, budowa DNA, gen itp.);
- 2) mutacjami genowymi;
- 3) aberracjami chromosomowymi;
- 4) rodzajami dziedziczenia i ryzykiem genetycznym;
- 5) charakterystyką chorób genetycznych, w których występują lub mogą wystąpić zaburzenia mowy;
- 6) zasadami diagnostyki chorób genetycznych;
- 7) poradnictwem genetycznym i diagnostyką prenatalną;
- 8) możliwościami zapobiegania chorobom genetycznym i ich leczeniem.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) – wykłady.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie genetyki klinicznej lub lekarz innej specjalizacji z doświadczeniem klinicznym w diagnozowaniu zespołów genetycznych.

7.(I) Kurs specjalizacyjny: „Elementy psychiatrii dzieci i dorosłych”

Cel kursu:

uzupełnienie wiedzy teoretycznej z zakresu psychiatrii dzieci i dorosłych na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej. Logopeda pozna przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęściej występujących jednostkach chorobowych w psychiatrii.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) jednostkami chorób psychicznych u dzieci i dorosłych, w przebiegu których występują zaburzenia mowy;
- 2) diagnostyką psychiatryczną dzieci i dorosłych (zasady badania i opisu stanu psychicznego oraz różnicowanie zaburzeń psychicznych);

- 3) wykorzystaniem wyników diagnozy psychiatrycznej na potrzeby diagnozy i terapii neurologopedycznej;
- 4) zasadami i sposobami terapii pacjentów w różnym wieku z zaburzeniami psychicznymi;
- 5) podstawami psychiatrii wieku podeszłego.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) – wykłady.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dziecięcej lub psychiatrii.

8.(I) Kurs specjalizacyjny: „Elementy audiologii i foniatrii”

Cel kursu:

pogłębienie wiedzy z zakresu audiologii i foniatrii, kurs obejmuje zagadnienia związane z budową i funkcjonowaniem narządu słuchu oraz z anatomią i fizjologią traktu głosowego.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) anatomią oraz fizjologią układu oddechowego, fonacyjnego, artykulacyjnego oraz narządu słuchu;
- 2) schorzeniami w obrębie narządów słuchu, głosu i artykulacji;
- 3) przyczynami zaburzeń głosu i słuchu;
- 4) metodami i technikami badania głosu i słuchu;
- 5) postępowaniem logopedycznym w przypadku zaburzeń głosu i słuchu;
- 6) problemami audiologicznymi i foniatrycznymi w przypadku wad rozszczepowych;
- 7) problematyką laryngektomii z uwzględnieniem sposobu rehabilitacji medycznej i logopedycznej w tych przypadkach.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) analizy wyników badań audiologicznych;

- 2) analizy i wykorzystania w praktyce neurologopedycznej wyników badań foniatrycznych i audiologicznych.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz stacjonarnie lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie audiologii i foniatrii.

9.(I) Kurs specjalizacyjny: „Diagnostyka endoskopowa i wideofluoroskopowa dysfagii ustno-gardłowej”

Cel kursu:

uzyskanie wiedzy dotyczącej wykorzystania instrumentalnych badań czynności połykania w diagnostyce dysfagii ustno-gardłowej. Logopeda zapozna się z protokołem diagnostycznym i terapeutycznym wykorzystywanym w badaniu FEES i VFSS.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) badaniami instrumentalnymi stosowanymi w przypadku osób z dysfagią ustno-gardłową - endoskopowe badanie czynności połykania (FEES), wideofluoroskopowe badanie czynności połykania (VFSS);
- 2) procedurą endoskopowego badania czynności połykania (ocena morfologii i funkcji struktur gardła i krtani w spoczynku oraz w próbach czynnościowych, ocena przełykania śliny, wykonanie prób połykania pokarmów o różnych konsystencjach, ocena skuteczności technik terapeutycznych);
- 3) procedurą wideofluoroskopowego badania czynności połykania (ocena budowy narządów jamy ustnej, gardła i krtani, ocena fizjologii połykania, ocena czynności połykania przy zmienionych konsystencjach i teksturach pokarmów, ocena skuteczności technik terapeutycznych).

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) dostrzegania i opisywania objawów zaburzeń czynności połykania świadczących o ryzyku powikłań u pacjenta z dysfagią ustno-gardłową, takich

jak: zachłystowe zapalenie płuc, niedożywienie, odwodnienie, niezamierzona utrata masy ciała;

- 2) interpretowania wyników wideofluoroskopowego (VFSS) i endoskopowego badania czynności połykania (FEES) na potrzeby terapii neurologopedycznej pacjenta z dysfagią ustno-gardłową;
- 3) współpracy w wielospecjalistycznym zespole terapeutycznym.

Czas trwania kursu: 4 dni (32 godz.) - wykłady, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Miejsce realizacji kursu: oddział otolaryngologii i/lub oddział neurologii, i/lub oddział rehabilitacji neurologicznej, i/lub psychogeriatry.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii pacjentów z dysfagią albo lekarz specjalista w dziedzinie audiologii i foniatrii lub laryngologii, lub otolaryngologii, lub radiologii i diagnostyki obrazowej.

10.(I) Kurs specjalizacyjny: „Podstawy diagnozy i terapii neurologopedycznej”

Cel kursu:

usystematyzowanie wiedzy z zakresu norm rozwoju w sferze somatycznej, motorycznej, społeczno-emocjonalnej, poznawczej i językowo-komunikacyjnej oraz spektrów zaburzeń rozwojowych i nabytych, sposobów ich nazywania, diagnozowania, leczenia i terapii.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) obrazem psychoruchowego rozwoju dziecka w okresie niemowlęcym, poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym na potrzeby diagnozy neurologopedycznej;
- 2) dynamiką rozwoju mowy u dzieci i zasadami oceny stanu sprawności językowych u dzieci, młodzieży i dorosłych (norma, zaburzenia);
- 3) terminologią neurologopedyczną;
- 4) typologią zaburzeń mowy uwzględniającą patomechanizmy zaburzeń;

- 5) procedurą diagnozowania neurologopedycznego (kolejność działań diagnostycznych, narzędzia badania neurologopedycznego, zasady diagnozowania neurologopedycznego, m.in. zasada weryfikacji diagnozy neurologopedycznej);
- 6) zasadami programowania i prowadzenia terapii neurologopedycznej.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) całościowej oceny stanu rozwoju dzieci i młodzieży w odniesieniu do norm wiekowych oraz oceny stanu sprawności językowej osób dorosłych;
- 2) stosowania adekwatnej terminologii logopedycznej w sporządzaniu dokumentacji;
- 3) doboru narzędzi diagnostycznych dostosowanych do wieku, specyfiki objawów i mechanizmów zaburzeń;
- 4) doboru metod, technik i narzędzi do terapii neurologopedycznej.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykład interaktywny, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii zaburzeń mowy o podłożu neurologicznym.

MODUŁ II

Neurologopedia dziecka w okresie prelingwalnym

Moduł realizowany jest w formie 4 kursów specjalizacyjnych trwających 56 godzin oraz 3 staży kierunkowych trwających 72 godziny.

Cele modułu:

uzyskanie i pogłębienie wiedzy osób realizujących szkolenie specjalizacyjne w zakresie diagnozowania oraz planowania postępowania neurologopedycznego wobec dzieci w okresie prelingwalnym: dzieci przedwcześnie urodzone, z grupy ryzyka okołoporodowego, dzieci z uszkodzeniami i dysfunkcjami układu nerwowego w okresie pre- i peri- i wczesnym postnatalnym, dzieci z zespołami genetycznymi, dzieci z zaburzeniami metabolicznymi.

1.(II) Kurs specjalizacyjny: „Podstawy neonatologii dla neurologopedów”

Cel kursu:

uzyskanie i pogłębienie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych z zakresu fizjologii i patologii okresu noworodkowego.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) oceną neonatologiczną noworodka w badaniu klinicznym i w badaniach diagnostycznych;
- 2) wcześniactwem jako czynnikiem ryzyka zaburzeń rozwojowych;
- 3) czynnikami okołoporodowymi determinującymi kliniczny stan dziecka (zespół zaburzeń oddychania, dysplazja oskrzelowo-płucna, zakażenia wewnątrzmaciczne, retinopatia wcześniaków itp.);
- 4) zasadami opieki nad noworodkiem zdrowym i chorym;
- 5) żywieniem noworodków donoszonych i urodzonych przedwcześnie;
- 6) badaniami przesiewowymi podstawowych zmysłów u noworodków przedwcześnie urodzonych;
- 7) zasadami wielospecjalistycznej oceny noworodków w oddziałach neonatologii;
- 8) pierwszą pomocą przedmedyczną udzielaną wcześniakom oraz dzieciom w okresie noworodkowym i niemowlęcym.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w przypadku wcześniactwa oraz u dzieci w okresie noworodkowym i niemowlęcym (ćwiczenia na fantomach medycznych).

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Miejsce realizacji kursu: oddział neonatologii i/lub oddział położniczo-ginekologiczny.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie neonatologii.

2.(II) Kurs specjalizacyjny: „Wczesna stymulacja sfery orofacjalnej”

Cel kursu:

przedstawienie roli karmienia piersią w stymulowaniu sfery orofacjalnej jako podstawy sprawności narządów mowy oraz przygotowanie neurologopedy do udzielania pomocy w trudnościach związanych z karmieniem piersią.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) etapami rozwoju laktacji i czynnikami wpływającymi na jej rozwój;
- 2) zaburzeniami funkcji ssania – anatomicznymi i czynnościowymi;
- 3) przeciwwskazaniami do karmienia piersią;
- 4) zasadami oceny umiejętności ssania;
- 5) pozycją matki i dziecka podczas karmienia;
- 6) doбором metod i akcesoriów wspomagających karmienie.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) oceny techniki karmienia piersią oraz skorygowania nieprawidłowości;
- 2) oceny problemów z karmieniem wynikających z zaburzeń ssania;
- 3) oceny umiejętności ssania.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: doradca laktacyjny lub logopeda z doświadczeniem klinicznym w oddziałach neonatologicznych.

3.(II) Kurs specjalizacyjny: „Rozwój motoryczny dziecka w pierwszym roku życia w odniesieniu do normy i zaburzeń rozwojowych”

Cel kursu:

przekazanie wiedzy na temat rozwoju ruchowego dziecka w okresie prelingwalnym w odniesieniu do normy i zaburzeń rozwojowych oraz możliwości metod terapeutycznych w oparciu o koncepcje neurorozwojowe.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) prawidłowym i nieprawidłowym rozwojem ruchowym dziecka w pierwszym roku życia;
- 2) procesem diagnozy fizjoterapeutycznej dzieci z deficytami rozwojowymi oraz z grupy ryzyka nieprawidłowego rozwoju;
- 3) objawami nieprawidłowości w zakresie napięcia mięśniowego i ruchu (np. sztywność, atetoz, ataksja, hipotonia, spastyczność, hipertonia itp.);
- 4) wybranymi metodami rehabilitacji dzieci z uszkodzeniami układu nerwowego (np. koncepcja NDT-Bobath i Wojty);
- 5) opieką i pielęgnacją noworodka jako czynnikami wspierającymi rozwój psychoruchowy oraz prawidłowy przebieg czynności pokarmowych.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) stosowania zasad pielęgnacji noworodka (noszenie, podnoszenie dziecka, karmienie w pozycjach, w których dziecko może utrzymać prawidłowe napięcie mięśniowe, ubieranie i rozbieranie dziecka, kształtowanie prawidłowych pozycji podczas jedzenia, zabawy, snu i in.).

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: fizjoterapeuta dziecięcy z doświadczeniem klinicznym w zakresie rehabilitacji noworodków, w tym przedwcześnie urodzonych i niemowląt.

4.(II) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci w okresie prelingwalnym”

Cel kursu:

uzyskanie i pogłębienie wiedzy na temat diagnozy i terapii w okresie prelingwalnym.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) ssaniem odżywczym i nieodżywczym;

- 2) rolę dotyku w rozwoju dziecka;
- 3) oceną gotowości do karmienia drogą doustną;
- 4) neurologopedyczną opieką i pielęgnacją noworodka jako czynnościami zabezpieczającymi przed zaburzeniami karmienia;
- 5) neurologopedyczną oceną stanu dziecka w okresie prelingwalnym w odniesieniu do normy i patologii (budowa aparatu mowy, oddychanie, odruchy ustno-twarzowe, napięcie mięśniowe i symetria, wrażliwość twarzy na dotyk, reakcja na bodźce słuchowe i wzrokowe, przyjmowanie pokarmów, polykanie, głuzenie, gaworzenie i in.);
- 6) zaburzeniami czynności oddechowych oraz podstawowymi technikami terapii tych zaburzeń;
- 7) opieką logopedyczną nad dzieckiem z wrodzonymi wadami rozwojowymi w obrębie głowy;
- 8) wczesnymi objawami zaburzeń rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci w okresie prelingwalnym;
- 9) programowaniem postępowania neurologopedycznego (wspomaganie, stymulacja, wczesna interwencja) dostosowanego do stanu dziecka i wyników diagnozy neurologopedycznej;
- 10) współpracą logopedy z rodzicami oraz specjalistami w zakresie profilaktyki, diagnozy i terapii dziecka w okresie prelingwalnym.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii dzieci w okresie prelingwalnym.

1.(II) Staż kierunkowy: „Wczesna stymulacja sfery orofacjalnej”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych dotyczących udzielania pomocy w trudnościach związanych z karmieniem dziecka w okresie noworodkowym.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) ocena techniki karmienia piersią oraz korygowanie nieprawidłowości;
- 2) ocena problemów karmienia wynikająca z zaburzeń ssania;
- 3) ocena problemów karmienia spowodowana wadami twarzoczaszki, m.in. u niemowląt z rozszczepami;
- 4) ocena gotowości do karmienia drogą doustną według obowiązujących wytycznych.

Czas trwania stażu: 2 dni (16 godz.).

Miejsce stażu: oddział neonatologii i intensywnej terapii noworodka lub oddział położniczo-ginekologiczny, lub poradnia laktacyjna.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

2.(II) Staż kierunkowy: „Ocena i wsparcie rozwoju motorycznego w pierwszym roku życia”

Cel stażu:

nabywanie umiejętności praktycznych z zakresu oceny i wsparcia rozwoju motorycznego dziecka w pierwszym roku życia.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) stosowanie zasad pielęgnacji noworodka i niemowlęcia;
- 2) ocena problemów rozwojowych wynikająca z uszkodzenia układu nerwowego.

Czas trwania stażu: 2 dni (16 godz.).

Miejsce stażu: oddział neonatologii i intensywnej terapii noworodka lub poradnia rehabilitacji neurologicznej, lub ośrodek dziennej rehabilitacji neurologicznej.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

3.(II) Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci w okresie prelingwalnym”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu zaburzeń rozwoju dziecka w okresie prelingwalnym oraz procedur diagnostyczno-terapeutycznych.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) interpretacja wyników badań specjalistycznych dzieci w okresie prelingwalnym;
- 2) ocena neurologopedyczna dzieci w okresie prelingwalnym;
- 3) sporządzanie dokumentacji neurologopedycznej dzieci w okresie prelingwalnym;
- 4) opracowanie programu terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego (np. wskazanie metody i akcesoriów wspierających rozwój strefy orofacialnej podczas karmienia, metody stymulacji dotykowej, np. kangurowanie, gniazdkowanie oraz techniki terapii masażem we współpracy z fizjoterapeutą neonatologicznym);
- 5) prowadzenie terapii neurologopedycznej z wykorzystaniem odpowiednich metod i technik oraz modyfikacja jej przebiegu;
- 6) przedstawienie w odpowiedniej formie rodzicom/opiekunom dziecka diagnozy neurologopedycznej i rokowań dotyczących dalszego rozwoju dziecka oraz przekazywanie wskazówek terapeutycznych do usprawniania dziecka w warunkach domowych;
- 7) współpraca z innymi specjalistami podczas diagnozy, planowania i realizacji terapii neurologopedycznej dziecka w okresie prelingwalnym.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.).

Miejsce stażu: oddział neonatologii i intensywnej terapii noworodka lub poradnia rehabilitacji neurologicznej, lub ośrodek dziennej rehabilitacji neurologicznej.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

MODUŁ III

Neurologopedia dziecka w okresach rozwoju lingwalnego i postlingwalnego z uwzględnieniem nabytych zaburzeń mowy

Moduł realizowany jest w formie 10 kursów specjalizacyjnych trwających 176 godzin oraz 4 staży kierunkowych trwających 200 godzin.

Cele modułu:

uzyskanie i pogłębienie wiedzy oraz umiejętności praktycznych osób realizujących szkolenie specjalizacyjne w zakresie udzielania pomocy neurologopedycznej dzieciom w okresie rozwoju lingwalnego i młodzieży w okresie postlingwalnym z uwzględnieniem wrodzonych i nabytych mechanizmów zaburzeń mowy.

1.(III) Kurs specjalizacyjny: „Dysfagia u dzieci i młodzieży”

Cel kursu:

zapoznanie osoby specjalizującej się z problematyką zaburzeń połykania (wrodzonych i nabytych) u dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dysfagii neurogennej.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) charakterystyką dysfagii (definicje, rodzaje i etiologia) u dzieci i młodzieży;
- 2) metodami i narzędziami diagnozowania dysfagii u dzieci i młodzieży;
- 3) usprawnianiem dzieci i młodzieży w przypadkach dysfagii o zróżnicowanej etiologii z uwzględnieniem zaburzeń połykania u dzieci, np. z dysmorfia twarzoczaszki, rozszczepem podniebienia i wargi;
- 4) instruktażem dla opiekunów dzieci i młodzieży z dysfagią.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) współpracy z lekarzem w diagnozowaniu zaburzeń w połykaniu;
- 2) opisywania objawów dysfagii oraz rozpoznawania jej rodzaju;
- 3) opracowywania programu terapii neurologopedycznej w różnych przypadkach dysfagii.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie gastroenterologii lub laryngologii lub otolaryngologii, lub otorynolaryngologii, lub audiologii i foniatry (8 godz.) i neurologopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie dysfagii u dzieci i młodzieży (8 godz.).

2.(III) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia”

Cel kursu:

pogłębienie wiedzy na temat diagnozy i terapii logopedycznej dzieci z rozszczepem wargi i podniebienia.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) charakterystyką i konsekwencjami wady rozszczepowej dla funkcji życiowych, mowy oraz rozwoju społeczno-emocjonalnego;
- 2) sposobami wielospecjalistycznej opieki nad dzieckiem z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 3) metodami i narzędziami diagnozy logopedycznej dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 4) logopedycznym opisem stanu umiejętności porozumiewania się dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 5) programowaniem terapii logopedycznej dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 6) wsparciem i instruktażem dla opiekunów dzieci z rozszczepem wargi i podniebienia ze szczególnym zwróceniem uwagi na specyfikę pomocy logopedycznej udzielanej dziecku i jego rodzinie na różnych etapach diagnozy, leczenia i terapii (okres prenatalny, okres noworodkowy, okres przed- i pooperacyjny oraz dalsze okresy usprawniania).

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) określania stanu funkcji prymarnych, fonacji i rozwoju mowy oraz nieprawidłowości w tych zakresach;
- 2) rozpoznawania współwystępujących z wadą rozszczepową innych zaburzeń zakłócających rozwój mowy;
- 3) sporządzania opinii neurologopedycznej pacjenta z rozszczepem wargi i podniebienia;
- 4) opracowywania programu terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego;
- 5) prowadzenia terapii neurologopedycznej i modyfikacji jej przebiegu w zależności od stwierdzanych zmian w mowie dziecka (ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan fonacji i wymowy);
- 6) przedstawiania rodzicom/opiekunom dziecka (w odpowiedniej formie) diagnozy neurologopedycznej i rokowań dotyczących dalszego rozwoju mowy oraz wskazówek terapeutycznych do usprawniania dziecka w warunkach domowych;
- 7) współpracy z innymi specjalistami (lekarzem, psychologiem, pedagogiem) podczas planowania i prowadzenia terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii noworodków, niemowląt oraz dzieci i młodzieży z rozszczepem wargi i podniebienia.

3.(III) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat niepełnosprawności intelektualnej oraz neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) charakterystyką niepełnosprawności intelektualnej;
- 2) przebiegiem rozwoju komunikacji niewerbalnej i werbalnej oraz jej zaburzeniami u dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w różnym stopniu;
- 3) metodami i narzędziami diagnozy neurologopedycznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 4) neurologopedycznym opisem stanu umiejętności porozumiewania się dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) metodami terapii neurologopedycznej (werbalnymi, niewerbalnymi oraz wspomagającymi) dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia;
- 6) programowaniem terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) określania stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych oraz diagnozowania zaburzeń ich rozwoju u dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 2) rozpoznawania współwystępujących z niepełnosprawnością intelektualną innych patomechanizmów zakłócających rozwój języka i komunikacji;
- 3) sporządzania opinii neurologopedycznej pacjenta z niepełnosprawnością intelektualną na potrzeby różnych instytucji;
- 4) opracowywania programu terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego;
- 5) prowadzenia terapii neurologopedycznej i modyfikacji jej przebiegu w zależności od stwierdzanych zmian w porozumiewaniu się podopiecznego;
- 6) przedstawiania rodzicom/opiekunom dziecka (w odpowiedniej formie) diagnozy neurologopedycznej i rokowań dotyczących dalszego rozwoju mowy oraz wskazówek terapeutycznych do usprawniania dziecka w warunkach domowych;
- 7) współpracy z innymi specjalistami (np. lekarzem, psychologiem, fizjoterapeutą, pedagogiem specjalnym) podczas planowania i prowadzenia

terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.

Czas trwania kursu: 4 dni (32 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (ale nie więcej niż 50%) oraz stacjonarnie lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii osób dotkniętych niepełnosprawnością intelektualną.

4.(III) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat mózgowego porażenia dziecięcego oraz neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) charakterystyką mózgowego porażenia dziecięcego oraz możliwymi w tym zespole zaburzeniami percepcyjnymi, poznawczymi i emocjonalno-społecznymi ze szczególnym uwzględnieniem zróżnicowanego stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych;
- 2) dyzartrią – jej objawami, mechanizmami i rodzajami;
- 3) metodami i narzędziami diagnozy neurologopedycznej dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym;
- 4) neurologopedycznym opisem stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym;
- 5) metodami terapii neurologopedycznej (werbalnymi, niewerbalnymi oraz wspomagającymi) dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym w zależności od stwierdzanego u nich stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych oraz współwystępujących zaburzeń percepcyjnych i poznawczych;

- 6) programowaniem terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) określania stanu, zaburzenia oraz możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym w zakresie komunikacji werbalnej i niewerbalnej;
- 2) sporządzania opinii neurologopedycznej pacjenta z mózgowym porażeniem dziecięcym;
- 3) opracowywania programu terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz stacjonarnie lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie neurologii dziecięcej (6 godz., wykład) i logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii osób z mózgowym porażeniem dziecięcym (10 godz., ćwiczenia).

5.(III) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem/podejrzeniem spektrum zaburzeń autystycznych”

Cel kursu:

uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat spektrum zaburzeń autystycznych (ASD) oraz neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci (z uwzględnieniem pierwszego roku życia) i młodzieży ze spektrum autyzmu.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) charakterystyką objawów zaburzeń autystycznych;
- 2) ujęciami spektrum zaburzeń autystycznych w systemach klasyfikacyjnych;

- 3) narzędziami do badań przesiewowych w przypadkach podejrzeń zaburzeń ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 4) diagnozą różnicową spektrum zaburzeń autystycznych i niepełnosprawności intelektualnej, specyficznych zakłóceń i zaburzeń rozwoju mowy, zaburzeń zachowania i zaburzeń psychicznych;
- 5) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii osób ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 6) metodami i narzędziami wielospecjalistycznej oceny osób z zaburzeniami komunikacji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy neurologopedycznej;
- 7) narzędziami do diagnozy funkcjonalnej osób ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 8) metodami terapii neurologopedycznej (werbalnymi, niewerbalnymi, wspomagającymi) osób ze spektrum zaburzeń autystycznych w zależności od wieku, stwierdzanego u nich stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych oraz współwystępujących zaburzeń;
- 9) programowaniem terapii neurologopedycznej osób ze spektrum zaburzeń autystycznych.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) wykorzystywania swojej wiedzy i dostępnych mu narzędzi do wczesnego wykrywania objawów ze spektrum zaburzeń autystycznych oraz określenia ścieżki diagnostyczno-terapeutycznej i orzeczniczej;
- 2) określania stanu sprawności społecznych i możliwości komunikacyjnych u osób ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 3) diagnozowania różnicowego ASD, ADHD, niepełnosprawności intelektualnej i innych zaburzeń neurorozwojowych na podstawie objawów oraz wyników pozostałych badań specjalistycznych;
- 4) sporządzania opinii neurologopedycznej pacjenta ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- 5) opracowywania programu terapii neurologopedycznej (jako części wielospecjalistycznego usprawniania) z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania.

Czas trwania kursu: 3 dni (24 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz stacjonarnie lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dziecięcej (6 godz., wykład), psycholog z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii całościowych zaburzeń rozwojowych (6 godz., wykład), logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii całościowych zaburzeń rozwojowych (12 godz., ćwiczenia).

6.(III) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem/podejrzeniem specyficznych zaburzeń rozwoju językowego (NMPO, alalia prolongata, alalia, niedokształcenie mowy o typie afazji, afazja dziecięca)”

Cel kursu:

uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) koncepcjami i terminologią odnoszącą się do specyficznych zaburzeń rozwoju językowego;
- 2) objawami, rodzajami i przyczynami specyficznych zaburzeń rozwoju językowego;
- 3) różnicowaniem specyficznych zaburzeń rozwoju językowego z innymi nieprawidłowościami rozwojowymi;
- 4) metodami i narzędziami oceny neurologopedycznej dzieci i młodzieży ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego;
- 5) stanem kompetencji i sprawności językowych w mowie i piśmie u dzieci i młodzieży ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego o podłożu sensorycznym, motorycznym i mieszanym;

- 6) programowaniem terapii neurologopedycznej pacjentów ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) wykorzystywania swojej wiedzy i dostępnych narzędzi do wykrywania wczesnych objawów specyficznych zaburzeń rozwoju językowego;
- 2) diagnozowania specyficznych zaburzeń rozwoju językowego, określenia ich rodzaju na podstawie objawów i patomechanizmów;
- 3) diagnozowania różnicowego specyficznych zaburzeń rozwoju językowego z innymi zaburzeniami neurorozwojowymi na podstawie objawów oraz wyników pozostałych badań specjalistycznych;
- 4) sporządzania opinii neurologopedycznej pacjenta ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego;
- 5) opracowywania programu terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii osób ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju językowego.

7.(III) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi”

Cel kursu:

uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) charakterystyką zaburzeń psychicznych, w przebiegu których u dzieci i młodzieży występują/mogą wystąpić zaburzenia mowy;

- 2) charakterystyką psychogennych zaburzeń mowy, z uwzględnieniem mutyzmu funkcjonalnego, zaburzeń mowy w obrazie dysocjacji, konwersji, depresji i innych;
- 3) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) metodami i narzędziami diagnozy neurologopedycznej oraz wielospecjalistycznej dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi;
- 5) metodami terapii psychogennych zaburzeń mowy.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) diagnozowania psychogennych zaburzeń mowy, określania ich rodzaju na podstawie objawów i patomechanizmów;
- 2) diagnozowania różnicowego psychogennych zaburzeń mowy z innymi zaburzeniami neurorozwojowymi na podstawie objawów oraz wyników pozostałych badań specjalistycznych;
- 3) sporządzania opinii neurologopedycznej pacjenta z psychogennymi zaburzeniami mowy;
- 4) opracowywania programu terapii neurologopedycznej osoby z psychogennymi zaburzeniami mowy (jako części wielospecjalistycznego usprawniania) z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz stacjonarnie lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii dziecięcej (4 godz., wykład), psycholog (4 godz., wykład), logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w zakresie diagnozy i terapii osób z psychogennymi zaburzeniami mowy (8 godz., ćwiczenia).

8.(III) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia osób z niepełnością mówienia”

Cel kursu:

uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii osób z objawami niepełności w mówieniu.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) koncepcjami i terminologią odnoszącymi się do niepełności w mówieniu;
- 2) objawami, rodzajami, stopniem nasilenia i dynamiką niepełności w mówieniu;
- 3) różnicowaniem fizjologicznej i patologicznej niepełności w mówieniu;
- 4) różnicowaniem niepełności w mówieniu z innymi zaburzeniami mowy;
- 5) metodami i narzędziami oceny neurologopedycznej osób z niepełnością w mówieniu;
- 6) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii osób z niepełnością w mówieniu;
- 7) metodami i narzędziami diagnozy neurologopedycznej oraz wielospecjalistycznej oceny osób z niepełnością w mówieniu;
- 8) programowaniem terapii neurologopedycznej pacjentów z niepełnością w mówieniu;
- 9) sposobami wsparcia osób z niepełnością w mówieniu.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) wykorzystywania swojej wiedzy i dostępnych narzędzi do wykrywania wczesnych objawów niepełności w mówieniu;
- 2) diagnozowania niepełności w mówieniu, określenia jej rodzaju, patomechanizmów, nasilenia oraz dynamiki;
- 3) sporządzania opinii neurologopedycznej pacjenta z niepełnością w mówieniu;
- 4) opracowywania programu terapii neurologopedycznej osób z zaburzeniami płynności w mówieniu (jako części wielospecjalistycznego usprawniania) z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz stacjonarnie lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: psycholog/psychoterapeuta z doświadczeniem klinicznym w diagnozowaniu i terapii osób z niepełnością w mówieniu (4 godz., wykład), logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym specjalizujący się w niepełności mówienia (12 godz., ćwiczenia).

9.(III) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia osób z zespołami genetycznymi oraz ze sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi”

Cel kursu:

nabycie i pogłębienie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii osób z zespołami genetycznymi oraz ze sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) charakterystyką zespołów genetycznych, w których występują zaburzenia rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych;
- 2) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii osób z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi;
- 3) metodami i narzędziami diagnozy neurologopedycznej (z uwzględnieniem diagnozy funkcjonalnej) osób z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi;
- 4) neurologopedycznym opisem stanu możliwości językowych i komunikacyjnych (z uwzględnieniem wyników diagnozy funkcjonalnej) osób z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi;
- 5) programowaniem terapii neurologopedycznej w przypadkach sprzężonych zaburzeń rozwojowych;
- 6) zastosowaniem metod werbalnych, niewerbalnych i wspomagających w terapii osób z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) określania stanu możliwości językowych i sprawności komunikacyjnych, zakresu ograniczeń funkcjonalnych osób z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi;
- 2) określania możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi;
- 3) sporządzania opinii neurologopedycznej pacjentów z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi na potrzeby różnych instytucji;
- 4) opracowywania programu terapii neurologopedycznej osób z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami (jako części wielospecjalistycznego usprawniania) z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania.

Czas trwania kursu: 3 dni (24 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: fizjoterapeuta (4 godz.) i psycholog (4 godz.)

z doświadczeniem klinicznym w diagnozowaniu i terapii osób z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami oraz logopeda (16 godz.)

z doświadczeniem badawczym i klinicznym specjalizujący się w diagnozie i terapii osób z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami.

10.(III) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy w wyniku uszkodzenia/dysfunkcji/chorób ośrodkowego układu nerwowego”

Cel kursu:

uzyskanie i usystematyzowanie wiedzy na temat neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy w przebiegu schorzeń neurologicznych.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) jednostkami chorobowymi, w przebiegu których mogą wystąpić nabyte zaburzenia mowy;

- 2) charakterystyką nabytych zaburzeń mowy u dzieci w zależności od okresu ich wystąpienia (lingwalnego lub postlingwalnego) i u młodzieży;
- 3) zasadami i procedurą diagnozowania różnicowego nabytych ośrodkowych i obwodowych zaburzeń mowy z uwzględnieniem zróżnicowania ich objawów i patomechanizmów oraz współwystępujących zaburzeń;
- 4) opisem stanu czynności językowych (rozumienia, mówienia, czytania, pisania) u osób z nabytymi zaburzeniami mowy w wyniku schorzeń neurologicznych;
- 5) udziałem neurologopedy w systemie wielospecjalistycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy w wyniku schorzeń neurologicznych;
- 6) programowaniem terapii neurologopedycznej w zależności od stanu rozwoju języka i sprawności komunikacyjnych dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy w wyniku schorzeń neurologicznych.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeędzie umiejętność:

- 1) diagnozowania nabytych zaburzeń mowy w wyniku schorzeń neurologicznych u dzieci i młodzieży, określenia ich rodzaju ze względu na objawy i patomechanizmy;
- 2) diagnozowania różnicowego nabytych centralnych i obwodowych zaburzeń mowy oraz współwystępujących zaburzeń percepcyjno-motorycznych na podstawie objawów oraz wyników innych badań specjalistycznych;
- 3) sporządzania opinii neurologopedycznej pacjenta z nabytymi zaburzeniami mowy w wyniku schorzeń neurologicznych;
- 4) opracowywania programu terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z nabytymi zaburzeniami mowy w wyniku schorzeń neurologicznych (jako części wielospecjalistycznego usprawniania) z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz stacjonarnie lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie neurologii dziecięcej (3 godz., wykład), logopeda (5 godz., ćwiczenia) z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii dzieci i młodzieży z zaburzeniami mowy nabytymi w wyniku schorzeń neurologicznych.

1.(III) Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy (także nabytymi), z zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami w rozwoju”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy, z zespołami genetycznymi oraz ze sprzężonymi zaburzeniami rozwojowymi.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) interpretacja wyników badań specjalistycznych dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy, zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwoju;
- 2) różnicowanie poszczególnych jednostek zaburzeń mowy (z uwzględnieniem diagnozy funkcjonalnej) u dzieci i młodzieży ze schorzeniami neurogennymi, zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwoju;
- 3) sporządzanie dokumentacji neurologopedycznej dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy;
- 4) opracowanie programu terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków;
- 5) prowadzenie terapii neurologopedycznej z wykorzystaniem odpowiednich metod i technik (np. wybór formy masażu, sposobów kształtowania systemu językowego i usprawniania czynności językowych w mówieniu, rozumieniu, czytaniu i pisaniu, usprawniania procesów oddychania i fonacji oraz sprawności artykulacyjnych i prozodycznych), modyfikacja jej przebiegu w zależności od zmian zachodzących w stanie mowy pacjenta;
- 6) przedstawienie rodzicom/opiekunom dziecka diagnozy neurologopedycznej i rokowań dotyczących dalszego rozwoju mowy/komunikacji oraz

przekazywanie wskazówek terapeutycznych do usprawniania dziecka w warunkach domowych;

- 7) współpraca z innymi specjalistami (lekarzem, psychologiem, fizjoterapeutą i in.) podczas diagnozy, planowania i realizacji terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy, zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwoju.

Czas trwania stażu: 10 dni (80 godz.).

Miejsce stażu: oddziały i ośrodki rehabilitacji neurologicznej lub placówki oświatowe prowadzące usprawnianie i kształcenie dzieci i młodzieży z neurogennymi zaburzeniami mowy, zespołami genetycznymi i sprzężonymi zaburzeniami rozwoju.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

2.(III) Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z rozpoznaniem/podejrzeniem spektrum zaburzeń autystycznych oraz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną”

Cel stażu:

nabywanie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z rozpoznaniem/podejrzeniem spektrum zaburzeń autystycznych oraz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) obserwacja wczesnych objawów spektrum autyzmu, opóźnienia rozwoju psychoruchowego (ograniczenia rozwoju poznawczego zapowiadającego niepełnosprawność intelektualną) i skierowanie rodziców/opiekunów do odpowiednich placówek diagnostycznych;
- 2) przeprowadzenie diagnozy różnicowej ASD, niepełnosprawności intelektualnej i innych zaburzeń neurorozwojowych;
- 3) sporządzenie dokumentacji neurologopedycznej dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu, niepełnosprawnością intelektualną oraz innymi zaburzeniami neurorozwojowymi;

- 4) opracowanie programu terapii neurologopedycznej z uwzględnieniem jej celu, metod i kierunków oddziaływania usprawniającego (m.in. konieczności bądź braku potrzeby stosowania AAC, usprawniania sfery orofacjalnej oraz treningu karmienia);
- 5) prowadzenie terapii neurologopedycznej i przewidywanie modyfikacji jej przebiegu w zależności od stwierdzanych zmian w stanie komunikacji werbalnej i niewerbalnej podopiecznego;
- 6) przedstawienie rodzicom/opiekunom dziecka diagnozy neurologopedycznej i rokowań dotyczących dalszego funkcjonowania dziecka oraz przekazanie wskazówek terapeutycznych do usprawniania dziecka w warunkach domowych;
- 7) współpraca z innymi specjalistami (np. lekarzem, psychologiem, pedagogiem ogólnym i specjalnym, fizjoterapeutą, terapeutą SI) podczas diagnozy, planowania i prowadzenia wielospecjalistycznej terapii dzieci i młodzieży ze zdiagnozowanymi zaburzeniami neurorozwojowymi.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.).

Miejsce stażu: poradnia specjalistyczna ochrony zdrowia lub placówka oświatowa specjalizująca się w diagnozie i terapii dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością intelektualną.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

3.(III) Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi”

Cel stażu:

nabywanie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) diagnoza psychogennych zaburzeń mowy, określenie ich rodzaju i nasilenia oraz na podstawie wyników badań wielospecjalistycznych zróżnicowanie z innymi objawami chorób psychicznych;

- 2) sporządzanie dokumentacji neurologopedycznej dzieci i młodzieży z psychogennymi zaburzeniami mowy oraz opis stanu mowy na potrzeby dokumentacji klinicznej pacjenta z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) opracowanie programu terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z psychogennymi zaburzeniami mowy;
- 4) prowadzenie terapii neurologopedycznej i modyfikacja jej przebiegu w zależności od stwierdzanych zmian w stanie mowy podopiecznego;
- 5) przedstawienie rodzicom/opiekunom podopiecznego diagnozy neurologopedycznej i rokowań dotyczących dalszego rozwoju oraz przekazanie wskazówek terapeutycznych do usprawniania dzieci i młodzieży w warunkach domowych;
- 6) współpraca z innymi specjalistami (m.in. psychiatrą, psychologiem, pedagogiem ogólnym i specjalnym) podczas planowania i prowadzenia terapii neurologopedycznej dzieci i młodzieży z psychogennymi zaburzeniami mowy.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.).

Miejsce stażu: oddziały i ośrodki psychiatryczne dla dzieci i młodzieży.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

4.(III) Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dysfagii u dzieci i młodzieży”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii dzieci i młodzieży z dysfagią.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) ocena czynności prymarnych w obrębie sfery orofacjalnej;
- 2) interpretacja wyników badań specjalistycznych wykonywanych u dzieci i młodzieży z podejrzeniem dysfagii;
- 3) współpraca z innymi specjalistami (m.in. lekarzem, dietetykiem) w diagnozowaniu zaburzenia w połykaniu;
- 4) opis objawów dysfagii i rozpoznanie jej rodzaju;

- 5) opracowanie programu terapii neurologopedycznej w przypadkach różnych rodzajów dysfagii;
- 6) prowadzenie terapii neurologopedycznej w przypadkach różnych rodzajów dysfagii;
- 7) przedstawienie instruktażu rodzicom/opiekunom pacjenta dotyczącego wspomagania czynności jedzenia i picia w warunkach domowych;
- 8) współpraca z innymi specjalistami (m.in. lekarzem, dietetykiem, psychologiem, fizjoterapeutą) podczas diagnozowania i planowania oraz prowadzenia terapii neurologopedycznej pacjentów z dysfagią.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.).

Miejsce stażu: oddziały/poradnie: laryngologiczne i/lub gastroenterologiczne, i/lub neurologiczne.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

MODUŁ IV

Neurologopedia dorosłych

Moduł realizowany jest w formie 15 kursów specjalizacyjnych trwających 184 godziny oraz 8 staży kierunkowych trwających 416 godzin.

Cele modułu:

uzyskanie i pogłębienie wiedzy oraz umiejętności praktycznych osób realizujących szkolenie specjalizacyjne w zakresie udzielania pomocy neurologopedycznej osobom dorosłym w związku ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi, i/lub psychicznymi, a także w związku z fizjologicznym starzeniem się człowieka.

1.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Neurologopedyczna ocena osób dorosłych po przebytych incydentach neurologicznych we wczesnym etapie leczenia”

Cel kursu:

pogłębienie wiedzy o skutkach incydentów neurologicznych dla funkcjonowania pacjenta w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalnej, poznawczej i językowej,

dynamice objawów chorobowych oraz zasadach postępowania logopedycznego w przypadku osób dorosłych we wczesnym etapie ich leczenia.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) spektrum objawów następujących wskutek uszkodzeń i dysfunkcji mózgu;
- 2) kryteriami oceny klinicznej pacjenta chorego neurologicznie;
- 3) dynamiką stanu klinicznego pacjenta we wczesnym etapie leczenia;
- 4) zasadami, metodami i technikami oceny neurologopedycznej pacjenta po przebytych incydencie neurologicznym;
- 5) zasadami i metodami stymulowania interakcji niewerbalnych i werbalnych u pacjentów we wczesnym etapie leczenia.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów uszkodzeń i dysfunkcji ośrodkowego układu nerwowego;
- 2) interpretacji objawów zaburzeń w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalno-społecznej, językowo-komunikacyjnej i poznawczej w kontekście oceny klinicznej pacjentów po przebytych incydentach neurologicznych;
- 3) oceny czynności prymarnych w obrębie aparatu mowy (gryzienia, żucia, połykania) oraz sprawności interakcyjnych, komunikacyjnych (niewerbalnych i werbalnych) oraz językowych;
- 4) rozpoznawania dysfagii;
- 5) stymulowania czynności językowych.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w zakresie diagnozy i terapii nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie w warunkach szpitalnych.

2.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Diagnoza neurologopedyczna pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi, i/lub psychicznymi”

Cel kursu:

pogłębienie wiedzy z zakresu metodyki neurologopedycznego diagnozowania pacjentów ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi, i/lub psychicznymi, zapoznanie z zasadami interpretacji danych diagnostycznych w rozpoznawaniu poszczególnych jednostek zaburzeń mowy nabytych w wieku dorosłym oraz zasadami przygotowywania dokumentacji neurologopedycznej.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) zasadami, metodami i technikami oceny czynności językowych (rozumienie, mówienie, czytanie, pisanie) w badaniu neurologopedycznym;
- 2) procedurą prowadzenia badania neurologopedycznego w przypadku osoby dorosłej chorej neurologicznie i/lub somatycznie, i/lub psychicznie z nabytymi zaburzeniami mowy oraz osoby w wieku senioralnym;
- 3) kryteriami interpretacji danych diagnostycznych;
- 4) zasadami rozpoznawania poszczególnych jednostek zaburzeń mowy i kryteriami ich różnicowania;
- 5) formalnymi i praktycznymi zasadami formułowania opinii neurologopedycznej i innych dokumentów odnoszących się do stanu mowy pacjenta na potrzeby różnych instytucji.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) doboru właściwych w danych okolicznościach i w odniesieniu do pacjenta w określonym stanie klinicznym metod, technik i narzędzi badania neurologopedycznego;
- 2) interpretowania objawów zaburzeń czynności mowy w odniesieniu do ich przyczyn i mechanizmów;
- 3) rozpoznawania rodzajów i typów nabytych zaburzeń mowy w przebiegu schorzeń neurologicznych, somatycznych i psychicznych;
- 4) formułowania diagnozy neurologopedycznej;

- 5) redagowania opinii neurologopedycznej i innych dokumentów na potrzeby różnych instytucji.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w zakresie diagnozy i terapii nabytych zaburzeń mowy u osób dorosłych chorych neurologicznie.

3.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku pacjentów pozostających w śpiączce, stanie wegetatywnym lub stanie minimalnej świadomości”

Cel kursu:

przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów pozostających w śpiączce, stanie wegetatywnym lub stanie minimalnej świadomości.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) zasadami, metodami i technikami oceny stanu przytomności i świadomości pacjenta;
- 2) procedurą prowadzenia oceny neurologopedycznej pacjentów pozostających w śpiączce, stanie wegetatywnym lub stanie minimalnej świadomości;
- 3) kryteriami interpretacji danych diagnostycznych i zasadami rozpoznawania śpiączki, stanu wegetatywnego i stanu minimalnej świadomości na potrzeby oddziaływań neurologopedycznych;
- 4) zasadami, metodami i technikami stymulacji neurologopedycznej pacjentów pozostających w śpiączce, stanie wegetatywnym lub stanie minimalnej świadomości;
- 5) formami psychoedukacji otoczenia i instruktażu dla rodziny pacjenta pozostającego w śpiączce, stanie wegetatywnym lub stanie minimalnej świadomości.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) doboru metod i technik oceny neurologopedycznej pacjenta po incydencie neurologicznym odpowiednich do jego stanu klinicznego;
- 2) interpretowania objawów zaburzeń w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalno-społecznej, językowo-komunikacyjnej i poznawczej w odniesieniu do ich przyczyn i mechanizmów;
- 3) ustalenia dynamiki stanu klinicznego i sprawności funkcjonalnych pacjenta pozostającego w śpiączce, stanie wegetatywnym lub stanie minimalnej świadomości;
- 4) polisensorycznej stymulacji pacjenta i wyzwalania reakcji na bodźce zewnętrzne;
- 5) współpracy z rodziną, opiekunami i najbliższym otoczeniem chorego.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda (4 godz.), psycholog kliniczny (4 godz.)

z doświadczeniem badawczym i klinicznym w ocenie pacjentów w śpiączce, stanie wegetatywnym lub stanie minimalnej świadomości.

4.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zespołu zamknięcia”

Cel kursu:

przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z zespołem zamknięcia

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami i typami zespołu zamknięcia;
- 2) technikami i narzędziami do oceny funkcji motorycznych i sensorycznych oraz czynności poznawczych i językowych u osób z zespołem zamknięcia;
- 3) technikami komunikacji osób z zespołem zamknięcia;

- 4) metodami terapii neurologopedycznej osób z zespołem zamknięcia;
- 5) formami psychoedukacji otoczenia, zasadami współpracy z rodziną, opiekunami i najbliższym otoczeniem chorego.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów i mechanizmów zespołu zamknięcia;
- 2) interpretacji wyników badań specjalistycznych dotyczących funkcji motorycznych i sensorycznych oraz czynności poznawczych u osoby z zespołem zamknięcia;
- 3) oceny czynności językowych osoby z zespołem zamknięcia;
- 4) wyboru optymalnej techniki komunikacji dla osoby z zespołem zamknięcia ze względu na jej stan kliniczny;
- 5) doboru optymalnych metod terapii neurologopedycznej osoby z zespołem zamknięcia;
- 6) współpracy z rodziną i opiekunami chorego.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii pacjentów z zespołem zamknięcia.

5.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dysfagii ustno-gardłowej”

Cel kursu:

przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z dysfagią ustno-gardłową

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, patomechanizmami i rodzajami dysfagii;

- 2) technikami i narzędziami do oceny funkcji prymarnych w obrębie sfery orofacjalnej u osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi, i/lub psychicznymi;
- 3) technikami bezpiecznego karmienia osób dorosłych z zaburzeniami czynności prymarnych w obrębie sfery orofacjalnej;
- 4) metodami terapii osób z dysfagią;
- 5) formami edukacji otoczenia i instruowania rodziny i opiekunów pacjenta z dysfagią.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów i mechanizmów dysfagii;
- 2) doboru i stosowania narzędzi diagnostycznych do oceny funkcji połykania;
- 3) badania czynności prymarnych w obrębie sfery orofacjalnej;
- 4) wyboru odpowiedniej techniki karmienia chorego z dysfagią i jej stosowania;
- 5) terapii zaburzeń w połykaniu dobranych adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta;
- 6) współpracy z rodziną i opiekunami chorego, instruktażu dotyczącego karmienia pacjenta z dysfagią w warunkach domowych.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii pacjentów z dysfagią.

6.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dysfonii”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów dysfonii oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z dysfonią.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, patomechanizmami i objawami dysfonii;
- 2) organicznymi i czynnościowymi mechanizmami zaburzeń głosu i ich objawami;
- 3) technikami i narzędziami do oceny funkcji fonacyjnych u osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi, i/lub psychicznymi;
- 4) metodami neurologopedycznej terapii osób z dysfonią;
- 5) formami psychoedukacji otoczenia i instruktążem w zakresie technik wspomagania komunikacji pacjenta z zaburzeniami głosu dla rodziny i opiekunów.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów i mechanizmów dysfonii;
- 2) interpretacji badań wielospecjalistycznych pacjenta z zaburzeniami głosu;
- 3) badania neurologopedycznej czynności fonacyjnych u osoby dorosłej chorej neurologicznie i/lub somatycznie, i/lub psychicznie;
- 4) wyboru odpowiednich technik usprawniania osób z różnymi rodzajami dysfonii;
- 5) stosowania terapii zaburzeń fonacyjnych dobranych odpowiednio do stanu klinicznego pacjenta;
- 6) współpracy z rodziną i opiekunami chorego, instruktążu dotyczącego wspomagania komunikacji u pacjenta z dysfonią.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczzenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie audiologii i foniatrii (6 godz.), logopeda (10 godz.) z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii pacjentów z dysfonią.

7.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku dyzartrii”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat przyczyn, mechanizmów i rodzajów dyzartrii oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z dyzartrią.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami, objawami i rodzajami dyzartrii;
- 2) technikami i narzędziami do oceny realizacji wypowiedzi u osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych i rozpoznawaniem typu dyzartrii;
- 4) zasadami programowania terapii neurologopedycznej osób z dyzartrią;
- 5) metodami neurologopedycznej terapii osób z dyzartrią.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) badania sprawności realizacyjnych osoby chorej neurologicznie;
- 2) rozpoznawania objawów, mechanizmów i rodzajów dyzartrii;
- 3) programowania terapii neurologopedycznej w przypadku różnych typów dyzartrii;
- 4) wyboru optymalnych dla danego pacjenta z dyzartrią technik terapii neurologopedycznej;
- 5) neurologopedycznej terapii zaburzeń w realizacji wypowiedzi.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii dyzartrii nabytej w wyniku schorzeń neurologicznych.

8.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku afazji”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów afazji oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z afazją.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami, rodzajami i klinicznymi objawami afazji;
- 2) technikami i narzędziami do oceny czynności językowych u chorych neurologicznie;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych i różnicowania objawów zaburzeń językowych z objawami apraksji i agnozji oraz rozpoznawania typów zaburzeń afatycznych;
- 4) programowaniem terapii neurologopedycznej osób z różnymi rodzajami afazji;
- 5) metodami terapii osób z afazją.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) badania czynności językowych u chorych neurologicznie;
- 2) rozpoznawania objawów, mechanizmów i rodzajów afazji oraz jej różnicowania z objawami innych deficytów motorycznych (np. apraksji), poznawczych (np. agnozji i amnezji) i komunikacyjnych;
- 3) programowania terapii neurologopedycznej w przypadku różnych typów afazji;
- 4) wyboru optymalnych dla danego pacjenta z afazją technik terapii neurologopedycznej;
- 5) prowadzenia terapii neurologopedycznej zaburzeń w programowaniu czynności językowych według podejścia analitycznego i pragmatycznego.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie.

9.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku pragnozji”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów pragnozji oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjenta z pragnozą.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami i objawami pragnozji;
- 2) technikami i narzędziami do oceny sprawności językowych i komunikacyjnych (werbalnych i niewerbalnych) u chorych neurologicznie;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych i rozpoznawania objawów pragnozji;
- 4) zasadami programowania terapii neurologopedycznej osób z pragnozą;
- 5) metodami terapii neurologopedycznej osób z pragnozą.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeędzie umiejętność:

- 1) badania sprawności językowych i komunikacyjnych (werbalnych i niewerbalnych) u chorych neurologicznie;
- 2) rozpoznawania objawów i mechanizmów pragnozji;
- 3) programowania terapii neurologopedycznej w przypadku pragnozji;
- 4) wyboru optymalnych dla danego pacjenta z pragnozą technik terapii neurologopedycznej;
- 5) prowadzenia terapii zaburzeń sprawności językowych i komunikacyjnych w przypadku pragnozji.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie.

10.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zespołu psychoorganicznego czołowego”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów zespołu psychoorganicznego czołowego oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku zaburzeń interakcji po uszkodzeniu płatów czołowych.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami, objawami i typami zespołu psychoorganicznego czołowego;
- 2) technikami i narzędziami do oceny sprawności interakcyjnych (niewerbalnych i werbalnych) u chorych neurologicznie;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych, rozpoznawania objawów zespołu psychoorganicznego czołowego i przyporządkowywania ich do określanego typu;
- 4) zasadami programowania terapii neurologopedycznej osób z zespołem psychoorganicznym czołowym;
- 5) metodami terapii neurologopedycznej osób z zespołem psychoorganicznym czołowym.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) badania sprawności interakcyjnych (werbalnych i niewerbalnych) u chorych neurologicznie;
- 2) rozpoznawania objawów, mechanizmów i typów zespołu psychoorganicznego czołowego;
- 3) programowania terapii neurologopedycznej w przypadku zespołu psychoorganicznego czołowego;
- 4) wyboru optymalnych dla danego pacjenta z zespołem psychoorganicznym czołowym technik terapii neurologopedycznej;

- 5) prowadzenia terapii zaburzeń interakcji w przypadku zespołu psychoorganicznego czołowego.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii nabytych zaburzeń mowy u chorych neurologicznie.

11.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku łagodnych zaburzeń poznawczych (MCI)”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów łagodnych zaburzeń poznawczych oraz przyswojenie technik postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami, objawami i rodzajami łagodnych zaburzeń poznawczych;
- 2) technikami i narzędziami do oceny najwyżej zorganizowanych sprawności językowych (narracyjnych, metajęzykowych) u osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi i/lub somatycznymi, i/lub psychicznymi;
- 3) zasadami interpretacji danych diagnostycznych w kontekście stanu klinicznego i charakterystyki społecznej pacjenta;
- 4) metodami stymulacji czynności językowych u osób z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi;
- 5) formami aktywizacji poznawczej i językowej osoby z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) badania złożonych sprawności językowych na potrzeby diagnozy neurologopedycznej (sprawność narracyjna, sprawności metajęzykowe);
- 2) rozpoznawania objawów i typów łagodnych zaburzeń poznawczych;
- 3) opracowania programu stymulacji czynności językowych dla osoby z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi;
- 4) monitorowania dynamiki stanu sprawności językowych u osoby z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi;
- 5) prowadzenia psychoedukacji otoczenia i instruktażu dla pacjenta z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi i jego najbliższego otoczenia.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii osób dorosłych ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi.

12.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku zaburzeń językowych w chorobach neurodegeneracyjnych”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów neurodegeneracji oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów z zaburzeniami językowymi na różnych etapach choroby neurodegeneracyjnej.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami, objawami i typami zaburzeń językowych w przypadku różnych schorzeń neurodegeneracyjnych;
- 2) technikami i narzędziami do oceny funkcji poznawczych i czynności językowych w przypadku schorzeń neurodegeneracyjnych;
- 3) zasadami programowania terapii neurologopedycznej w przypadku różnych rodzajów i stopni otępienia;

- 4) metodami terapii neurologopedycznej osób z zaburzeniami językowymi w przypadku różnych schorzeń neurodegeneracyjnych;
- 5) formami psychoedukacji i instruktażem dla rodziny pacjenta z chorobą neurodegeneracyjną.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów demencji i specyfiki zaburzeń językowych w różnych jej rodzajach;
- 2) badania czynności językowych u osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi;
- 3) wyboru odpowiednich technik terapii neurologopedycznej dla osób z różnym rodzajem i stopniem zaburzeń językowych w poszczególnych schorzeniach neurodegeneracyjnych;
- 4) prowadzenia terapii zaburzeń językowych i komunikacyjnych u osób z demencją;
- 5) współpracy z rodziną chorego i jego najbliższym otoczeniem społecznym.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: specjalista psychologii klinicznej (8 godz.), logopeda (8 godz.) z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii osób dorosłych ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi.

13.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku schizofazji i innych zaburzeń mowy w przebiegu chorób psychicznych”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat przyczyn, patomechanizmów i objawów schizofazji oraz obrazu klinicznego innych zaburzeń mowy w przebiegu chorób psychicznych oraz przyswojenie standardu postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów chorych psychicznie.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) przyczynami, mechanizmami, objawami i rodzajami zaburzeń psychicznych;
- 2) technikami i narzędziami do oceny neurologopedycznej osób chorych psychicznie;
- 3) technikami neurologopedycznego badania osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) różnicowaniem zaburzeń językowych w przebiegu różnych schorzeń neuropsychiatrycznych;
- 5) metodami neurologopedycznej terapii osób ze schizofazją;
- 6) formami aktywizacji pacjenta i instruktażem dla rodziny chorego ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) rozpoznawania objawów i mechanizmów zaburzeń mowy u osób dorosłych ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi;
- 2) badania czynności językowych u osób ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi;
- 3) interpretacji danych językowych na potrzeby diagnozy neurologopedycznej w przypadku schorzeń neuropsychiatrycznych;
- 4) diagnozowania różnicowego objawów zaburzeń językowych w przebiegu różnych schorzeń neuropsychiatrycznych;
- 5) wyboru metod neurologopedycznej terapii osób ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi adekwatnie do jej stanu klinicznego;
- 6) współpracy z rodziną osób ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi i ich najbliższym otoczeniem.

Czas trwania kursu: 1 dzień (8 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii osób dorosłych ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi.

14.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku sprzężonych i narastających zaburzeń mowy nabytych w wyniku przewlekłych schorzeń neurologicznych i/lub somatycznych, i/lub psychicznych”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat sprzężonych przyczyn, patomechanizmów i objawów doprowadzających do zaburzeń mowy w wieku dorosłym oraz przyswojenie zasad postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów przewlekle chorych neurologicznie i/lub somatycznie, i/lub psychicznie.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) biologicznymi (organicznymi i funkcjonalnymi) oraz środowiskowymi czynnikami powodującymi narastanie zaburzeń mowy u osób przewlekle chorych;
- 2) niespecyficznym obrazem zaburzeń wegetatywnych, motorycznych, emocjonalnych, poznawczych, komunikacyjnych i językowych nabytych w wyniku przewlekłych schorzeń neurologicznych i/lub somatycznych, i/lub psychicznych;
- 3) analizą i interpretacją wyników badań wielospecjalistycznych osób przewlekle chorych;
- 4) metodami i technikami neurologopedycznego badania niespecyficznego spektrum zaburzeń mowy w przebiegu przewlekłych schorzeń neurologicznych i/lub somatycznych, i/lub psychicznych;
- 5) interpretacją danych diagnostycznych na potrzeby diagnozy różnicowej sprzężonych zaburzeń mowy u osób dorosłych z powikłaną historią choroby;
- 6) formami terapii neurologopedycznej w przypadku sprzężonych i narastających zaburzeń mowy u osób przewlekle chorych.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabędzie umiejętność:

- 1) neurologopedycznej oceny osoby ze sprzężonymi zaburzeniami mowy w przebiegu przewlekłych schorzeń neurologicznych i/lub somatycznych, i/lub psychicznych;

- 2) interpretowania wyników oceny neurologopedycznej w kontekście danych zawartych w dokumentacji klinicznej pacjentów z powikłaną historią choroby;
- 3) różnicowania objawów nabytych zaburzeń mowy w przebiegu powikłanej historii choroby;
- 4) monitorowania dynamiki zaburzeń i planowania terapii neurologopedycznej osób przewlekle chorych ze sprzężonymi i narastającymi zaburzeniami mowy;
- 5) wyboru metod i technik terapii neurologopedycznej adekwatnie do stanu klinicznego pacjenta z powikłaną historią choroby i sprzężonymi zaburzeniami mowy;
- 6) współpracy z rodziną i opiekunami osoby przewlekle chorej.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady z wykorzystaniem materiałów audiowizualnych, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: lekarz specjalista w dziedzinie neurologii lub w dziedzinie geriatricznej (6 godz.), logopeda (12 godz.) z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii nabytych zaburzeń mowy.

15.(IV) Kurs specjalizacyjny: „Postępowanie neurologopedyczne w przypadku osób w wieku senioralnym”

Cel kursu:

pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy na temat biologicznych, psychicznych i środowiskowych mechanizmów starzenia się człowieka oraz przyswojenie zasad postępowania neurologopedycznego w przypadku pacjentów w wieku senioralnym.

Zakres wiedzy teoretycznej:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie zapozna się z:

- 1) biologicznymi (organicznymi i funkcjonalnymi), psychicznymi oraz środowiskowymi mechanizmami procesów inwolucyjnych;
- 2) kryteriami oceny czynności wegetatywnych, motorycznych, emocjonalnych, poznawczych, komunikacyjnych i językowych pacjentów w odniesieniu do ich wieku kalendarzowego;
- 3) metodami i technikami neurologopedycznej oceny osób w wieku senioralnym;

- 4) zasadami interpretacji danych diagnostycznych na potrzeby diagnozy neurologopedycznej osób w wieku senioralnym;
- 5) formami stymulowania czynności językowych i aktywizowania seniorów.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie kursu osoba realizująca szkolenie nabeździe umiejętność:

- 1) neurologopedycznej oceny osoby w wieku senioralnym;
- 2) różnicowania objawów procesów inwolucyjnych i objawów chorobowych;
- 3) wyboru metod i technik stymulowania sfery motorycznej, emocjonalnej, poznawczej, komunikacyjnej i językowej adekwatnie do stanu klinicznego osoby w wieku senioralnym i jej charakterystyki społecznej;
- 4) modyfikacji form oddziaływań neurologopedycznych w związku z dynamiką motorycznych, emocjonalnych, komunikacyjnych, językowych i poznawczych możliwości seniora;
- 5) nawiązania kontaktu terapeutycznego z osobami w wieku senioralnym i współpracy z ich rodziną i najbliższym otoczeniem społecznym.

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.) - wykłady, ćwiczenia.

Forma realizacji kursu: stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: sprawdzian wiedzy objętej programem kursu u kierownika kursu.

Kadra dydaktyczna: logopeda z doświadczeniem badawczym i klinicznym w diagnozie i terapii zaburzeń mowy u chorych neurologicznie.

1.(IV) Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób dorosłych po przebytych incydentach neurologicznych”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii osób dorosłych po przebytych incydentach neurologicznych.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób dorosłych z nabytymi zaburzeniami mowy o podłożu neurologicznym;
- 2) różnicuje objawy i mechanizmy różnych jednostek zaburzeń mowy o podłożu neurologicznym u osób dorosłych;

- 3) wyznacza odpowiednie do rozpoznanych zaburzeń mowy cele i strategie postępowania logopedycznego w odniesieniu do osób dorosłych ze schorzeniami neurologicznymi;
- 4) w sposób metodycznie poprawny prowadzi terapię logopedyczną z osobami dorosłymi po przebytych incydentach neurologicznych;
- 5) potrafi modyfikować przebieg terapii neurologopedycznej zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować jej efekty.

Czas trwania stażu: 20 dni (160 godz.).

Miejsce stażu: oddział neurologii i/lub oddział neurochirurgii, i/lub oddział rehabilitacji neurologicznej.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

2.(IV) Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii osób ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób dorosłych ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi;
- 2) różnicuje objawy i mechanizmy różnych jednostek zaburzeń mowy o podłożu neuropsychiatrycznym u osób dorosłych;
- 3) różnicuje objawy zaburzeń mowy o podłożu psychicznym (np. dysocjacja) i neurologicznym (np. zespół psychoorganiczny);
- 4) wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania neurologopedycznego w odniesieniu do osób dorosłych ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi;
- 5) potrafi modyfikować przebieg postępowania neurologopedycznego w zależności od aktualnego stanu klinicznego pacjenta ze schorzeniami neuropsychiatrycznymi i optymalizować efekty oddziaływań.

Czas trwania stażu: 2 dni (16 godz.).

Miejsce stażu: oddział psychiatrii i/lub zakład opiekuńczo-leczniczy o profilu psychiatrycznym.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

3.(IV) Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) stosuje zasady postępowania logopedycznego w przypadku osób ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi;
- 2) różnicuje objawy i mechanizmy różnych objawów zaburzeń mowy w przebiegu procesu neurodegeneracyjnego;
- 3) wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania neurologopedycznego w odniesieniu do osób z różnymi zespołami neurodegeneracyjnymi na różnych etapach choroby;
- 4) w sposób metodycznie poprawny prowadzi terapię neurologopedyczną osób z chorobami neurodegeneracyjnymi;
- 5) potrafi modyfikować przebieg terapii neurologopedycznej zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjentów ze schorzeniami neurodegeneracyjnymi i optymalizować jej efekty.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.).

Miejsce stażu: oddział geriatricznej i/lub psychogeriatricznej, i/lub oddział neurologii, i/lub rehabilitacji neurologicznej, i/lub zakład opiekuńczo-leczniczy, i/lub dom pomocy społecznej.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

4.(IV) Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia neurologopedyczna osób z powikłaną historią schorzeń somatycznych oraz stymulacja czynności językowych u osób w wieku senioralnym”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii osób z powikłaną historią schorzeń somatycznych oraz stymulacji czynności językowych u osób w wieku senioralnym.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) stosuje zasady postępowania neurologopedycznego w przypadku osób z powikłaną historią schorzeń somatycznych;
- 2) rozpoznaje następstwa procesów starzenia się w sferze wegetatywnej, motorycznej, emocjonalnej, poznawczej i językowej oraz interpretuje objawy zaburzeń w obrębie tych sfer u osób z powikłaną historią schorzeń somatycznych;
- 3) wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania neurologopedycznego w odniesieniu do osób w wieku senioralnym i osób przewlekle chorych;
- 4) w sposób metodycznie poprawny prowadzi profilaktykę logopedyczną osób w wieku senioralnym i terapię neurologopedyczną zaburzeń mowy w przypadkach osób przewlekle chorych;
- 5) potrafi modyfikować przebieg postępowania neurologopedycznego wobec osób w wieku senioralnym oraz osób przewlekle chorych i optymalizować efekty oddziaływań.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.).

Miejsce stażu: oddział chorób wewnętrznych i/lub oddział geriatricznej, i/lub zakład opiekuńczo-leczniczy, i/lub dom pomocy społecznej.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

5.(IV) Staż kierunkowy: „Ocena neurologopedyczna i stymulacja osób w śpiączce i w stanie niepełnej świadomości”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej oceny i stymulacji osób w śpiączce i w stanie niepełnej świadomości.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) stosuje zasady postępowania neurologopedycznego w przypadku osób w śpiączce i w stanie niepełnej świadomości;
- 2) różnicuje objawy stanu wegetatywnego, śpiączki i stanu minimalnej świadomości;
- 3) wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania neurologopedycznego w odniesieniu do osób w śpiączce i z niepełną świadomością;
- 4) w sposób metodycznie poprawny prowadzi stymulację pacjentów w śpiączce i stanie minimalnej świadomości;
- 5) potrafi modyfikować przebieg postępowania neurologopedycznego zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować efekty terapii.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.).

Miejsce stażu: oddział intensywnej opieki medycznej i/lub oddział śpiączkowy, i/lub ośrodek rehabilitacji leczniczej dla osób w stanie śpiączki.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

6.(IV) Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia neurologopedyczna zaburzeń głosu”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii zaburzeń głosu.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) stosuje zasady postępowania neurologopedycznego w przypadku osób z zaburzeniami głosu;

- 2) rozpoznaje przyczyny zaburzeń głosu;
- 3) różnicuje patomechanizmy, objawy i rodzaje dysfonii;
- 4) wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania neurologopedycznego w odniesieniu do osób z zaburzeniami głosu o różnej etiologii;
- 5) w sposób metodycznie poprawny prowadzi terapię neurologopedyczną pacjentów z zaburzeniami głosu;
- 6) potrafi modyfikować przebieg terapii neurologopedycznej dysfonii zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować jej efekty.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.)

Miejsce stażu: oddział laryngologii, otolaryngologii lub otorynolaryngologii i/lub oddział audiologii i foniatrii.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

7.(IV) Staż kierunkowy: „Diagnoza i terapia logopedyczna osób po laryngektomii”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii osób po laryngektomii.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) stosuje zasady postępowania neurologopedycznego w przypadku osób po laryngektomii;
- 2) wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania neurologopedycznego w odniesieniu do osób po laryngektomii;
- 3) wybiera odpowiedni do warunków osobniczych sposób usprawnienia komunikacji u osób po przebytych zabiegach laryngektomii;
- 4) w sposób metodycznie poprawny prowadzi terapię neurologopedyczną pacjentów po laryngektomii;
- 5) potrafi modyfikować przebieg terapii mowy u osób po przebytych zabiegach laryngektomii zależnie od ich stanu klinicznego i optymalizować efekty usprawniania.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.).

Miejsce stażu: oddział laryngologii, otolaryngologii lub otorynolaryngologii i/lub oddział audiologii i foniatrii.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

8.(IV) Staż kierunkowy: „Neurologopedyczna diagnoza i terapia dysfagii”

Cel stażu:

nabycie umiejętności praktycznych z zakresu neurologopedycznej diagnozy i terapii osób z dysfagią.

Zakres umiejętności praktycznych:

w czasie stażu osoba realizująca szkolenie zdobywa wymienione niżej umiejętności:

- 1) stosuje zasady postępowania neurologopedycznego w przypadku osób z zaburzeniami połykania;
- 2) interpretuje wyniki badań funkcjonalnych oraz instrumentalnych, w oparciu o nie wyznacza odpowiednie cele i strategie postępowania neurologopedycznego w odniesieniu do osób z dysfagią;
- 3) wybiera odpowiedni do uwarunkowań klinicznych sposób usprawnienia połykania u osób z dysfagią;
- 4) w sposób metodycznie poprawny usprawnia czynności prymarne u pacjentów z dysfagią;
- 5) potrafi modyfikować przebieg terapii zaburzeń połykania zależnie od aktualnego stanu klinicznego pacjenta i optymalizować jej efekty.

Czas trwania stażu: 5 dni (40 godz.).

Miejsce stażu: oddział neurologii i/lub oddział rehabilitacji neurologicznej i/lub oddział geriatricznej, i/lub oddział laryngologii, otolaryngologii, lub otorynolaryngologii, i/lub oddział audiologii i foniatrii.

Forma zaliczenia stażu: sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego.

Kurs jednolity

Kurs specjalizacyjny: „Prawo medyczne”

Cel kursu:

oczekuje się, że osoba realizująca szkolenie specjalizacyjne po ukończeniu kursu wykaże się znajomością podstawowych przepisów prawa w zakresie wykonywania zawodu w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia oraz odpowiedzialności.

Zakres wymaganej wiedzy

- 1) zasady sprawowania opieki zdrowotnej w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zasady wykonywania działalności leczniczej:
 - a) świadczenia zdrowotne,
 - b) podmioty lecznicze – rejestracja, zasady działania, szpitale kliniczne, nadzór,
 - c) nadzór specjalistyczny i kontrole;
- 3) zasady wykonywania zawodu w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia:
 - a) definicja zawodu mającego zastosowanie w ochronie zdrowia,
 - b) prawo wykonywania zawodu,
 - c) uprawnienia i obowiązki zawodowe,
 - d) kwalifikacje zawodowe,
 - e) eksperyment medyczny,
 - f) zasady prowadzenia badań klinicznych,
 - g) dokumentacja medyczna,
 - h) prawa pacjenta a powinności pracownika ochrony zdrowia;
- 4) zasady powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego:
 - a) prawa i obowiązki osoby ubezpieczonej i lekarza ubezpieczenia zdrowotnego,
 - b) organizacja udzielania i zakres świadczeń z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego,
 - c) dokumentacja związana z udzielaniem świadczeń z tytułu ubezpieczenia;
- 5) zasady działania samorządów zawodowych w ochronie zdrowia:
 - a) zadania samorządów w ochronie zdrowia,

- b) prawa i obowiązki członków samorządów w ochronie zdrowia,
- c) odpowiedzialność zawodowa pracowników ochrony zdrowia – postępowanie wyjaśniające przed rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej, postępowanie przed sądem;
- 6) odpowiedzialność prawna pracowników ochrony zdrowia – karna, cywilna:
 - a) odpowiedzialność karna (nieudzielenie pomocy, działanie bez zgody, naruszenie tajemnicy),
 - b) odpowiedzialność cywilna (ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej).

Czas trwania kursu: 2 dni (16 godz.).

Forma realizacji kursu: z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub stacjonarnie.

Forma zaliczenia kursu: potwierdzenie uczestnictwa w kursie oraz zaliczenie sprawdzianu z zakresu wiedzy objętej programem kursu.

5. FORMY I METODY SAMOKSZTAŁCENIA

Osoba realizująca szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie neurologopedii powinna systematycznie kształcić się – uczestniczyć w konferencjach, seminariach, posiedzeniach szkoleniowych, pogłębiać wiedzę przez stałe śledzenie literatury fachowej a także korzystać z innych form zdobywania wiedzy zalecanych przez kierownika specjalizacji.

A. Przygotowanie pracy pogładowej lub oryginalnej

Osoba specjalizująca się zobowiązana jest do przygotowania pod kierunkiem kierownika specjalizacji pracy pogładowej lub pracy oryginalnej, której temat odpowiada programowi szkolenia specjalizacyjnego.

B. Studiowanie piśmiennictwa

Osoba specjalizująca się zobowiązana jest pogłębiać wiedzę przez stałe śledzenie i studiowanie literatury fachowej polskiej i/lub obcojęzycznej dotyczącej przyczyn, mechanizmów i objawów zaburzeń mowy u osób w różnym wieku, technik diagnozy i terapii tych zaburzeń oraz metod ich zapobiegania. Piśmiennictwo będzie okresowo aktualizowane.

6. METODY OCENY WIEDZY TEORETYCZNEJ I UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

A. Kolokwia i sprawdziany umiejętności praktycznych

Osoba specjalizująca się zdaje kolokwia i sprawdziany:

- 1) na zakończenie kursu specjalizacyjnego sprawdzian z zakresu wiedzy określonej programem kursu – u kierownika kursu;
- 2) na zakończenie stażu kierunkowego kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego – u opiekuna stażu/kierownika specjalizacji;
- 3) na zakończenie modułu kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem danego modułu – u kierownika specjalizacji.

B. Ocena pracy pogładowej lub pracy oryginalnej

Oceny i zaliczenia przygotowanej przez osobę specjalizującą się pracy pogładowej lub oryginalnej dokonuje kierownik specjalizacji.

B. Ocena znajomości piśmiennictwa

Osoba specjalizująca się przedstawia jeden raz w roku sprawozdanie z przeglądu piśmiennictwa fachowego. Oceny dokonuje kierownik specjalizacji.

STANDARDY SZKOLENIA SPECJALIZACYJNEGO

1. Liczba i kwalifikacje kadry dydaktycznej

- 1) Szkolenie specjalizacyjne może być prowadzone przez jednostkę szkolącą, która prowadzi działalność odpowiadającą profilowi szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii i została wpisana na listę jednostek posiadających akredytację.
- 2) Jednostka szkoląca zapewnia kadre dydaktyczną posiadającą merytoryczną wiedzę i umiejętności praktyczne związane z realizowanym programem specjalizacji, stanowiącą gwarancję wysokiego poziomu szkolenia specjalizacyjnego.
- 3) Kursy specjalizacyjne i staże kierunkowe prowadzą nauczyciele akademicy oraz inni pracownicy posiadający wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne związane z realizowanym programem kursu lub stażu kierunkowego.
- 4) Kierownikiem specjalizacji może być osoba posiadająca tytuł specjalisty w dziedzinie neurologopedii albo osoba, posiadająca decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dotychczasowego dorobku zawodowego lub naukowego za równoważny ze zrealizowaniem programu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii.
- 5) Opiekunem stażu kierunkowego może być osoba posiadająca tytuł specjalisty w dziedzinie odpowiedniej dla kierunku stażu lub osoba posiadająca decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dotychczasowego dorobku zawodowego i naukowego za równoważny ze zrealizowaniem programu właściwej specjalizacji odpowiedniej dla kierunku stażu lub logopeda z dorobkiem naukowym i doświadczeniem klinicznym w zakresie treści objętych stażem lub osoba wykonująca co najmniej przez 3 lata w ciągu ostatnich 5 lat czynności zawodowe zgodne z programem szkolenia specjalizacyjnego, wyznaczona za jej zgodą przez kierownika jednostki szkolącej.

2. Baza dydaktyczna do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego

- 1) Baza dydaktyczna do prowadzenia kursów specjalizacyjnych i staży kierunkowych powinna być dostosowana do liczby osób realizujących szkolenie specjalizacyjne. Jednostka szkoląca zapewnia odpowiednie miejsca realizacji kursów specjalizacyjnych i staży kierunkowych, wyposażona w sprzęt niezbędny do nabywania wiedzy i kształcenia umiejętności praktycznych objętych programem specjalizacji:
 - a) sale seminaryjno-wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone w sprzęt audiowizualny,
 - b) pracownie wyposażone w sprzęt i aparaturę niezbędne do realizacji programu kursu specjalizacyjnego lub stażu kierunkowego,
 - c) bibliotekę posiadającą zalecane w programie specjalizacji piśmiennictwo, dostęp do Internetu.
- 2) Kursy specjalizacyjne i staże kierunkowe objęte programem specjalizacji może realizować jednostka szkoląca w ramach swojej struktury organizacyjnej lub mogą je realizować inne podmioty, z którymi jednostka szkoląca zawarła odpowiednie porozumienie.
- 3) Miejscem stażu podstawowego (miejscem zdobywania niezbędnego doświadczenia zawodowego) jest miejsce pracy.

3. Sposób realizacji programu szkolenia specjalizacyjnego

- 1) Jednostka szkoląca zapewnia sprawną organizację procesu dydaktycznego oraz prowadzi w sposób ciągły wewnętrzny system oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego.
- 2) Realizacja programu specjalizacji uwzględnia aktualną wiedzę, osiągnięcia teorii i praktyki oraz wyniki badań naukowych istotnych dla szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii.
- 3) Dobór metod kształcenia jest właściwy dla realizowanych celów kształcenia.
- 4) Realizacja programu specjalizacji odbywa się na podstawie harmonogramu zajęć opracowanego w formie pisemnej.
- 5) Harmonogram powinien określać realizację modułów tematycznie, wraz ze związanymi z nimi kursami i stażami kierunkowymi, określonym czasem

i miejscem ich realizacji oraz kadrami prowadzącymi. Ewentualne zmiany terminów/kadry dydaktycznej są dopuszczalne w trakcie realizacji szkolenia specjalizacyjnego i jest za nie odpowiedzialny organizator kształcenia.

- 6) Ocena uzyskanej wiedzy i nabytych umiejętności odbywa się z uwzględnieniem metod określonych w programie szkolenia specjalizacyjnego.
- 7) Jednostka szkoląca prowadzi dokumentację przebiegu szkolenia specjalizacyjnego.

4. Wewnętrzny system oceny jakości kształcenia

Osoby specjalizujące się w dziedzinie neurologopedii będą objęte sondażem (drogą anonimowej ankiety) o poziomie i jakości kształcenia (przygotowaniu kadry, bazy, programu itp.).

Przedmiotem oceny jakości szkolenia specjalizacyjnego będzie w szczególności:

- 1) realizacja programu specjalizacji, organizacja i przebieg szkolenia specjalizacyjnego, harmonogram kursów specjalizacyjnych i staży kierunkowych i innych form kształcenia, sposób oceniania wiedzy i umiejętności praktycznych;
- 2) stopień przydatności przekazywanej wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych;
- 3) sposób prowadzenia zajęć, stosowane metody kształcenia i pomoce dydaktyczne.

Na podstawie wyników sondażu proces szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie neurologopedii w razie potrzeby będzie modyfikowany.